

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 12.3.2012.
COM(2012) 93 final

2012/0042 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par uzskaites noteikumiem un rīcības plāniem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti, kas rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību

{SWD(2012) 40 final}

{SWD(2012) 41 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

Cīņa pret klimata pārmaiņām – neatliekams uzdevums

2010. gada beigās Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) kontekstā tika atzīts, ka globālās sasilšanas rezultātā gaisa temperatūra nedrīkst pieaugt par vairāk nekā 2 °C, salīdzinot ar temperatūru pirms industriālās revolūcijas¹. Tas ir svarīgi, ja vēlamies ierobežot negatīvās sekas, ko rada cilvēka ietekmētās klimata sistēmā. Tāpēc globālajām emisijām jāsamazinās. Lai sasniegtu šo ilgtermiņa mērķi, globālās siltumnīcefekta gāzu emisijas līdz 2050. gadam jāsamazina vismaz par 50 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni².

Visām attīstītajām valstīm emisijas līdz 2050. gadam būtu jāsamazina par 80–95 %, salīdzinot ar 1990. gada līmeni. Par vidēja termiņa uzdevumiem runājot, Savienība ir apņēmusies līdz 2020. gadam siltumnīcefekta gāzu emisijas salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni samazināt par 20 % vai – ja apstākļi būs labvēlīgi – pat par 30 %³. Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (*LULUCF*) sektors šajās saistībās nav iekļauts.

Tomēr Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīvā 2009/29/EK, ar ko Direktīvu 2003/87/EK groza, lai uzlabotu un paplašinātu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu⁴ (“ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēma”), un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Lēmumā Nr. 406/2009/EK par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam⁵ (“Lēmums par kopīgiem centieniem”), norādīts, ka visām ekonomikas nozarēm būtu jāsniedz ieguldījums, lai izpildītu Savienības 2020. gadam izvirzīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma mērķi. Turklāt Lēmuma Nr. 406/2009/EK 9. pantā Komisija tiek aicināta izvērtēt veidus, kā Savienības emisiju samazināšanas saistībās iekļaujamas ar *LULUCF* darbībām saistītas emisijas un piesaiste, un attiecīgā gadījumā iesniegt tiesību akta priekšlikumu, nodrošinot sektora ieguldījuma pastāvību un vides integritāti, kā arī pareizu monitoringu un uzskaiti.

Pēc plašas apspriešanās ar dalībvalstīm un ieinteresētajām aprindām un ietekmes novērtējuma sagatavošanas Komisija nu ierosina lēmumu, lai vispirms nodrošinātu tiesisko regulējumu stabiliem, saskaņotiem un visaptverošiem uzskaites noteikumiem, kas pielāgoti *LULUCF* sektora specifikai. Ar priekšlikumu tiek izveidots tiesiskais regulējums, ko piemēro *LULUCF* sektoram un kas darbojas atsevišķi no esošo saistību regulējuma (ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēma un Lēmums par kopīgiem centieniem), proti, sektors šobrīd netiktu oficiāli iekļauts 20 % siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma mērķī. Tikai tad, kad būs ieviesti stabili uzskaites noteikumi, monitorings un ziņošana, *LULUCF* sektoru varētu oficiāli iekļaut Savienības emisiju samazinājuma mērķos. Šajā nolūkā Komisija ir arī nākusi klajā ar priekšlikumu atcelt Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Lēmumu

¹ *UNFCCC* līgumslēdzēju pušu konferences Lēmums 1/CP.16 (Kankunas vienošanās).

² Pamatojoties uz Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) Ceturto novērtējuma ziņojumu.

³ Eiropadomes secinājumi, 8./9.3.2007.

⁴ OV L 140, 5.6.2009., 63. lpp.

⁵ OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp. .

Nr. 280/2004/EK par monitoringa mehānismu attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju un par Kioto protokola īstenošanu Kopienā⁶ un aizstāt to ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringam un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Eiropas Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām⁷.

Zemes izmantošanas un mežsaimniecības nozīme klimata pārmaiņu jomā

Siltumnīcefekta gāzu emisijas Savienībā galvenokārt rodas enerģijas ražošanā un citās cilvēka veiktās darbībās. Vienlaikus ogleklis no atmosfēras tiek absorbēts (piesaistīts) fotosintēzes procesā un uzkrāts kokos un no tiem iegūtos koksnes produktos, kā arī citos augos un augsnē. Tāpēc piemēroti zemes izmantošanas un apsaimniekošanas pasākumi mežsaimniecībā un lauksaimniecībā var ierobežot oglekļa emisijas un veicināt tā piesaisti no atmosfēras. Šādi pasākumi ietilpst *LULUCF* sektorā, kurš aptver galvenokārt oglekļa dioksīda (CO₂) emisijas un piesaisti sauszemes ekosistēmās, ko parasti nosaka kā oglekļa krājas izmaiņas⁸. 2009. gadā *LULUCF* piesaistīja no atmosfēras oglekli tādā apjomā, kas ir aptuveni līdzvērtīgs 9 % kopējo Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju, kas radušās citos sektoros.

Lauksaimniecība, mežsaimniecība, saistītās nozares un enerģētika ir vissvarīgākās ekonomikas nozares, kas attiecas uz *LULUCF* un dažādos veidos var palīdzēt samazināt emisijas un palielināt piesaisti. **Lauksaimniecības** pasākumos, kuru mērķis ir samazināt zālāju pārveidošanu aramzemē un oglekļa zudumus, kas rodas, apstrādājot organiskās augsnes, varētu uzlabot agronomijas praksi, piemēram, izmantot citas kultūraugu sugas (piemēram, audzēt vairāk pākšaugu) un paplašināt augsekā iekļautās platības. Varētu veikt arī agromežsaimniecības pasākumus, kas palielina augsnes oglekļa krāju, proti, turēt lauksaimniecības dzīvniekus vai audzēt pārtikas kultūraugus zemē, kurā aug arī koki enerģijas ražošanas, kokmateriālu vai citu koksnes produktu ieguves vajadzībām. Atdodot vai atstājot zemei adekvātu daudzumu organisko vielu, iespējams uzlabot aramzemes un zālāju produktivitāti, savukārt organisko augšņu, ieskaitot kūdrājus, mitruma atjaunošana, atstāšana atmatā vai nenosusināšana un degradētu augšņu atjaunošana var ievērojamā mērā palīdzēt mazināt klimata pārmaiņas un uzlabot bioloģisko daudzveidību. Ņemot vērā iepriekšminēto, uzskaitē būtu jāiekļauj aramzemes un zālāju apsaimniekošana, lai pilnībā ņemtu vērā šo darbību devumu klimata saistību izpildē.

Arī mežsaimniecībai ir liels klimata pārmaiņu mazināšanas potenciāls. Kā piemērus var minēt tādus pasākumus kā nemeža zemes pārveidošana mežā (t. i., meža ieaudzēšana)⁹, izvairīšanās no meža zemes pārveidošanas citos zemes veidos (t. i., atmežošanas), oglekļa uzkrāšana esošajos mežos, palielinot cirtes aprites laiku, neveicot kailcirtes (t. i., meža apsaimniekošanā pieņemot lēmumu veikt retināšanu vai izlases cirti) un esošos mežus pārveidojot neskartos mežos, un plašāka profilakses pasākumu izmantošana ar mērķi mazināt ietekmi, ko rada ugunsgrēki, kaitēkļi un vētras. Tikpat svarīga ir arī iespēja paaugstināt esošo mežu produktivitāti, cirtmetu pietuvinot koku maksimālās produktivitātes vecumam, iegūstot

⁶ OV L 49, 19.2.2004., 1. lpp.

⁷ COM(2011) 789 galīgā redakcija – 2011/0372 (COD).

⁸ Citas siltumnīcefekta gāzes no lauksaimnieciskās darbībām, piemēram, metāns un slāpekļa oksīds no atgremotājiem un mēslošanas līdzekļiem, *LULUCF* uzskaitītas netiek, jo šis sektors galvenokārt ietver oglekļa emisijas un piesaisti veģetācijā un augsnē. Lauksaimniecībā radušās emisijas, kas nav CO₂, ir ietvertas "lauksaimniecības" uzskaites sektorā.

⁹ Jācenšas arī rast līdzsvaru, proti, pārveidošana nedrīkstētu stimulēt oglekļa emisiju pārvirzi, t. i., iekšzemē ražotas pārtikas aizstāšanu ar importētu pārtiku, kuras oglekļa dioksīda pēda ir lielāka.

vairāk koksnes mazražīgos mežos, palielinot koksnes atlikumu un zaru koksnes savākšanu (ja iespējams saglabāt bioloģisko daudzveidību, augsnes auglību un organisko vielu). Zināmu iespaidu var panākt arī, mainot sugu sastāvu un augšanas ātrumu.

Papildus iespējām, kas tieši saistītas ar mežsaimniecību un lauksaimniecību, klimata pārmaiņu mazināšanas potenciāls piemīt arī saistītajām **nozārēm** (piemēram, celulozes un papīra rūpniecībai, kokapstrādei) un **atjaunojamo energoresursu sektoriem**, ja lauksaimniecības zemi un mežus apsaimnieko kokmateriālu ieguves un enerģijas ražošanas vajadzībām. Ogleklis tiek uzkrāts kokos, citos augos un augsnēs, taču vairākus gadu desmitus to var uzkrāt arī produktos, piemēram, koka būvmateriālos. Uz ražotājiem un patērētājiem orientēta politika var ievērojami veicināt koksnes ilgtermiņa izmantošanu un reciklēšanu un/vai tādu celulozes, papīra un koksnes produktu ražošanu, ar kuriem aizstāj materiālus, kas rada vairāk emisiju (piemēram, betonu, tēraudu, no fosilām izejvielām ražotu plastmasu). Uz bioloģiskiem resursiem balstītā rūpniecībā patiesībā var izmantot kultūraugus, ko audzē kā materiālu aizvietotājus (piemēram, kaņepes un zāle izolācijai stikla šķiedras vietā, salmi mēbeļu ražošanai, automobiļu durvju paneļi, kas izgatavoti no lina vai sizala šķiedras, bioplastmasa) vai enerģijas ražošanai (piemēram, biomasas izmantošana fosilo kurināmo vietā). Pētījumi liecina, ka uz katru tonnu oglekļa, kas uzkrāts koksnes produktos, ar kuriem aizstāti nekoksnes produkti, siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums vidēji varētu būt divas tonnas oglekļa¹⁰.

Ietverot obligātajā uzskaitē meža apsaimniekošanu, aramzemes apsaimniekošanu un ganību apsaimniekošanu, varētu uzlabot lauksaimnieku, mežsaimnieku un uz koksnes resursiem balstītu nozaru veikto pasākumu pamanāmību un izveidot pamatu tādu politikas stimulu radīšanai, kas sekmētu klimata pārmaiņu mazināšanas centienus. Ja šādi pūliņi tiktu uzskaitīti, siltumnīcefekta gāzu vispārējā ietekme tiktu atspoguļota pareizāk un emisiju samazinājuma mērķus izdotos sasniegt ar mazākām izmaksām.

Ņemot vērā to, ka lauksaimniecības zemes izmantošana, mežsaimniecība un saistītās nozares Savienības dalībvalstīs emisiju potenciāla ziņā ievērojami atšķiras, viena politika visiem nederēs. Ir vajadzīga īpaši pielāgota pieeja, lai respektētu dažādos zemes izmantojuma un mežsaimniecības prakses veidus. Galvenais priekšnoteikums oglekļa krāju un piesaistes intensitātes uzturēšanai un palielināšanai ir nodrošināt vienlīdzīgus nosacījumus dažāda veida pasākumiem, ko dalībvalstīs veic dažādās nozarēs (piemēram, ganību apsaimniekošana un bioenerģijas ražošana), gādājot par *LULUCF* sektora radīto emisiju un piesaistes pareizu un saskaņotu uzskaitīšanu.

Ar pašreizējo rīcībpolitiku nepietiek

Lai gan *LULUCF* sektors patlaban netiek ieskaitīts Savienības emisiju samazinājuma mērķī 2020. gadam, tas tiek ieskaitīts Savienības saistībās, ko tā uzņēmusies 2008.–2012. gada periodam saskaņā ar *UNFCCC* Kioto protokolu (“Kioto protokols”), kas apstiprināts ar Padomes Lēmumu 2002/358/EK¹¹. Tomēr pašreizējiem starptautiskajiem uzskaites noteikumiem, kas ir brīvprātīgu un obligātu pasākumu apvienojums, piemīt būtiski trūkumi. Pats galvenais – vairumā *LULUCF* darbību uzskaitīšana ir brīvprātīga, jo īpaši tas attiecas uz meža apsaimniekošanu (kas veido apmēram 70 % sektora) un aramzemes un ganību apsaimniekošanu (kas veido apmēram 17 % sektora). Tā rezultātā Kioto protokola pirmajā

¹⁰ Sk., piemēram, *Sathre R. and O'Connor J. (2010), A synthesis of research on wood products and greenhousegas impacts, 2nd edition, Vancouver, B. C. FP Innovations, 117. lpp.*

¹¹ OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.

saistību periodā uzskaitīšana dalībvalstīs būtiski atšķiras. Vēl viena nepilnība ir tas, ka trūkst stimulu veikt klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumus mežsaimniecībā. **Ir vajadzīgi uzskaites uzlabojumi**, lai dalībvalstīs radītu vienlīdzīgus nosacījumus lauksaimniecībai, mežsaimniecībai un saistītajām nozarēm un enerģētikai ar mērķi nodrošināt pret tām konsekventu attieksmi Savienības iekšējā tirgū.

Lai nodrošinātu stabilu un saskaņotu lauksaimniecībā un mežsaimniecībā radušos emisiju un piesaistes novērtēšanu, ir jāuzlabo monitoringa un ziņošanas spējas. Vēl joprojām pastāv ievērojami trūkumi, un ir jāuzlabo ziņoto datu, jo īpaši datu par lauksaimniecības zemes augsnēm, pareizums un pilnīgums. Tādējādi **monitoringa un ziņošanas uzlabojumi** ne tikai atvieglos uzskaiti, bet nodrošinās arī stabilu, skaidru un pamanāmu lauksaimniecībā un mežsaimniecībā panāktā progresā rādītāju.

Turklāt ir svarīgi **veicināt sinerģiju ar plašākiem politikas mērķiem**. Ir radīti stimuli, lai veicinātu bioenerģijas izmantošanu¹², bet patlaban trūkst saskaņotas pieejas klimata pārmaiņu mazināšanai *LULUCF* sektorā, ko panāktu ar pasākumiem lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un saistītajās nozarēs.

Klimata pārmaiņu mazināšanai patiesībā varētu būt arvien pieaugoša nozīme kopējā lauksaimniecības politikā (KLP). Savienības lauku attīstības politikā laikposmam pēc 2013. gada jautājumus par klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām varētu risināt, radot labākus stimulus oglekļa piesaistei lauksaimniecībā un mežsaimniecībā. Daži no šiem stimuliem vienlaikus noderētu, lai palielinātu un saglabātu oglekļa krājas un radītu ieguvumus bioloģiskās daudzveidības un pielāgošanās jomā, piemēram, uzlabotu augsnes ūdensietilpību un mazinātu eroziju. Saistīto oglekļa plūsmu obligāta uzskaitē gādātu par šo pasākumu pozitīvās ietekmes labāku pamanāmību un nodrošinātu to pilnīgu ieguldījumu klimata pārmaiņu izraisīto problēmu risināšanā. Turklāt *LULUCF* iekļaušana uzskaitē skaidrāk parādītu ilgtspējīgas bioenerģijas priekšrocības, jo tiktu labāk atspoguļotas saistītās emisijas, jo īpaši tās, kas rodas biomasas sadegšanā un patlaban netiek uzskaitītas. Tas pastiprinātu stimulus, ko nodrošina ilgtspējības kritēriji saistībā ar atjaunojamo energoresursu mērķiem.

Tomēr *LULUCF* atšķiras no citiem sektoriem. Siltumnīcefekta gāzu piesaiste un emisijas šajā sektorā rodas relatīvi lēnu dabas procesu rezultātā. Var paiet gadu desmiti, pirms tādi pasākumi kā meža ieaudzēšana rada būtisku ietekmi. Tāpēc darbības, ko mežsaimniecībā un lauksaimniecībā veic piesaistes palielināšanai un emisiju samazināšanai, būtu jāplāno ilgtermiņā. Turklāt ir iespējama emisiju un piesaistes apvērse: tās cēloņi var būt ekstrēmas parādības, tādas kā ugunsgrēki, vētras, sausums vai kaitēkļi, kas ietekmē mežu un zemes apaugumu, vai arī apsaimniekošanas lēmumi (piemēram, lēmums cirst vai stādīt kokus). Turklāt emisiju un piesaistes **ikgadējas svārstības** mežos ir lielas un dabisku traucējumu un mežizstrādes rezultātā dažās dalībvalstīs var līdzināties pat 35 % kopējo gada emisiju. Tāpēc dalībvalstīm būtu grūti sasniegt ikgadējus mērķus.

Lai gan par *LULUCF* emisijām un piesaisti tiek ziņots saskaņā ar *UNFCCC* un tās tiek daļēji uzskaitītas saskaņā ar Kioto protokolu, šis sektors nav ietverts Savienības saistībās, kuras tā uzņēmusies klimata un enerģētikas tiesību aktu kopumā, jo ir atzīts, ka šā sektora emisiju un piesaistes starptautiskajos uzskaites noteikumos pastāv būtiski trūkumi. Turklāt tobrīd, kad tika noteikts Savienības emisiju samazinājuma mērķis, valdība pārlicība, ka 2009. gadā Kopenhāgenā klimatam veltītajā samītā tiks sagatavots starptautisks nolīgums klimata

¹² Direktīva 2009/28/EK.

pārmaiņu jomā, tostarp pārskatīti *LULUCF* uzskaites noteikumi, kurus tad varētu pieņemt Savienība. Minētajā sanāksmē tas nenotika.

Taču *UNFCCC* līgumslēdzēju pušu 17. konferencē, kas vienlaikus bija Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme un notika 2011. gada decembrī Durbanā, tika panākts progress. Tajā tika pieņemts Lēmums -/CMP.7, kurā izklāstīti uzskaites noteikumi, definīcijas un kārtība, kas *LULUCF* sektorā piemērojami no Kioto protokola otrā saistību perioda. Konkrēti, uzskaitē attiecībā uz meža apsaimniekošanas darbībām, ieskaitot nocirstas koksnes produktus, būs obligāta, un ir izstrādātas “dabisku traucējumu” un “mitrāju nosusināšanas un atjaunošanas” definīcijas. Tāpēc ir svarīgi līdztekus starptautiskiem procesiem rīkoties Savienības līmenī. Lai nodrošinātu pienācīgu saskaņību, tiesību akta priekšlikumam par to emisiju un piesaistes uzskaiti, kas Savienībā radušās ar *LULUCF* saistītās darbībās, jābūt saskaņā ar starptautiskā līmenī pieņemtajiem lēmumiem; tomēr tajā pašā laikā tam būtu jādod Savienībai iespēja rādīt priekšzīmi, tiecoties panākt starptautisku vienošanos no Kioto protokola otrā saistību perioda.

Tāpēc šā priekšlikuma mērķis ir pakāpeniski integrēt *LULUCF* sektoru Savienības klimata politikā, izveidojot atsevišķu tiesisko regulējumu, kurā ņemta vērā sektora specifika, un nodrošinot stabilu un saskaņotu uzskaites pamatsistēmu. Pats galvenais, tādējādi tiktu uzskaitītas visas antropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas rodas visās saimnieciskajās darbībās Savienībā. Tajā pašā laikā tiktu uzlabota lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un saistītajās nozarēs jau uzsākto un jauno klimata pārmaiņu mazināšanas centienu pamanāmība un izveidots pamats atbilstošu politikas stimulu radīšanai (piemēram, KLP, kā arī ņemot vērā *Ceļvedi par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā*¹³). Nosakot kopējus Savienības uzskaites noteikumus, tiktu radīti arī vienlīdzīgi nosacījumi dalībvalstīs. Tiktu reģistrētas oglekļa krāju izmaiņas, kas rodas, izmantojot iekšzemē ražotu biomasu, tādējādi tiktu pilnveidota bioenerģijas uzskaitē tautsaimniecības mērogā. Tas stiprinātu Savienības klimata politikas integritāti vides aspektā. Visbeidzot, tas būtu svarīgs un vajadzīgs solis centienos ekonomiski izdevīgā veidā sasniegt vērienīgākus klimata mērķus. Tālab ir svarīgi izveidot stabilus un saskaņotus uzskaites noteikumus, kas piemērojami šim sektoram, un nodrošināt to ieguldījumu klimata pārmaiņu problēmas risināšanā.

2. APSPRIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMI

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

2010. gada sākumā saskaņā ar Eiropas klimata pārmaiņu programmu tika izveidota Klimata politikas ekspertu grupa *LULUCF* jautājumos. Grupā darbojās plašs ieinteresēto aprindu loks: vides NVO, tirdzniecības asociācijas, eksperti no publiskās pārvaldes iestādēm un pētnieki. Grupas mērķis bija apzināt un iztirzāt kritiskos jautājumus, kas saistīti ar *LULUCF* sektora iekļaušanu Savienības centienos mazināt klimata pārmaiņas. Tas palīdzēja noteikt darbības jomu un vadīt Komisijas darbu. Kopsavilkuma ziņojums ar galvenajiem konstatējumiem ir pieejams attiecīgajā Komisijas tīmekļa vietnē¹⁴.

2010. gadā tika organizēta sabiedriska apspriešanās, lai apkopotu viedokļus par iespējām un grūtībām, kas saistītas ar *LULUCF* sektora iekļaušanu Savienības siltumnīcefekta gāzu

¹³ COM(2011) 571 galīgā redakcija.

¹⁴ http://ec.europa.eu/clima/events/0029/index_en.htm.

emisiju samazinājuma saistībās¹⁵. Pavisam tika saņemtas 153 atbildes, kas atspoguļoja privātu uzņēmumu, uzņēmēju un nozares organizāciju, privātpersonu un privātu zemes īpašnieku, nevalstisko organizāciju, akadēmisko aprindu un pētnieku un publiskā sektora iestāžu uzskatus. Tie paši jautājumi pēc tam tika izmantoti, organizējot atsevišķu apspriešanos ar dalībvalstīm, kurā tika saņemtas 14 atbildes. Pamatojoties uz datiem, kas savākti tiešsaistē organizētajā sabiedriskajā apspriešanā, var formulēt šādas atziņas:

- lielākā daļa respondentu uzskata, ka zemes izmantošanas darbības var palīdzēt mazināt klimata pārmaiņas gan īstermiņā (līdz 2020. gadam), gan ilgākā laikposmā (no 2020. līdz 2050. gadam);
- vairums respondentu atbildēja, ka *LULUCF* sektoram vajadzētu būt daļai no Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma mērķiem 2020. gadam, tomēr daudzi izteicās par labu sektora iekļaušanai tikai tādā gadījumā, ja Savienībai būtu jāuzņemas vērienīgākas saistības;
- respondenti atbalstīja atsevišķu uzskaites pamatsistēmu, kas piemērojama *LULUCF* sektoram, nevis tā iekļaušanu ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēmā vai Lēmumā par kopīgiem centieniem;
- lielākā daļa respondentu arī piekrita apgalvojumam, ka Savienībā ir vajadzīga ziņošanas un monitoringa saskaņošana un standartizācija;
- gandrīz visi respondenti uzskatīja, ka pašreizējā Savienības un valstu rīcībpolitika ir nepietiekama, lai panāktu to, ka zemes izmantošanas darbības palīdz mazināt klimata pārmaiņas.

Visi rezultāti, kas iegūti tiešsaistē organizētajā sabiedriskajā apspriešanā un apspriešanā ar dalībvalstīm, ir pieejami attiecīgajā Komisijas tīmekļa vietnē¹⁶.

Visbeidzot, Komisija 2011. gada 28. janvārī Briselē sarīkoja arī ieinteresēto personu sanāksmi. Diskusijās piedalījās apmēram 75 pārstāvji no dalībvalstīm, tirdzniecības asociācijām, vides NVO un pētniecības institūtiem. Arī šīs sanāksmes materiāli ir pieejami attiecīgajā Komisijas tīmekļa vietnē¹⁷.

Ietekmes novērtējums

Ietekmes novērtējumā tika iztirzāti trīs galvenie jautājumi, kam jāpievērš uzmanība, novērtējot, kā *LULUCF* būtu iekļaujams Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistībās, proti, kā:

- nodrošināt stabilus emisiju un piesaistes uzskaites noteikumus;
- izveidot stabilu monitoringa un ziņošanas sistēmu;
- izstrādāt piemērotu politiku sektora iekļaušanai Savienības klimata pārmaiņu saistībās.

¹⁵ http://ec.europa.eu/clima/consultations/0003/index_en.htm.

¹⁶ http://ec.europa.eu/clima/events/0029/index_en.htm.

¹⁷ http://ec.europa.eu/clima/events/0029/index_en.htm.

Pamatojoties uz politisko kontekstu sektora iekļaušanai Savienības saistībās, kuras patlaban regulē Lēmums par kopīgiem centieniem un ES emisiju kvotu tirdzniecības sistēma, ietekmes novērtējumā tika apsvērti trīs *LULUCF* iekļaušanas varianti, proti, iekļaut Lēmuma par kopīgiem centieniem regulējumā, izveidot atsevišķu regulējumu vai vispār atlikt iekļaušanu. Attiecībā uz katru variantu tika novērtēti uzskaites un monitoringa jautājumi. Šī tika izsvērtā dažādo variantu potenciālā ietekme uz sabiedrību, ekonomiku un vidi.

Ietekmes novērtējumā secināts, ka ir pamatoti iemesli iekļaut *LULUCF* Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistībās, proti, uzlabot politikas saskaņotību, vides integritāti un ekonomisko efektivitāti. Taču tas ir iespējams tikai tad, ja *LULUCF* izveido pareizo politisko kontekstu. Tā kā emisijām un piesaistei mežos raksturīgs augsts mainīgums, vienam gadam noteikti emisiju samazinājuma mērķi, kas tiek izmantoti citos sektoros, šeit nav piemēroti. Arī ilgais laiks, kas vajadzīgs, lai klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumi sāktu iedarboties, padara *LULUCF* atšķirīgu no vairuma citu nozaru. Ņemot vērā iepriekš minēto, ietekmes novērtējumā tika norādīts, ka piemērotākais variants būtu *LULUCF* sektoram izveidot **atsevišķu tiesisko regulējumu**. Attiecībā uz uzskaiti par piemērotākajiem tika atzīti varianti, kuros paredzēta **gan mežsaimniecības, gan lauksaimniecības darbību radīto emisiju un piesaistes obligāta uzskaitīšana** un klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem noteikts vienāds svars neatkarīgi no tā, vai tos veic mežsaimniecībā, lauksaimniecībā, saistītajās nozarēs vai enerģētikā. Tas ir izmaksu ziņā lietderīgāk un rada līdzvērtīgus noteikumus gan dalībvalstu starpā, gan starp dažādiem Savienības iekšējā tirgus sektoriem. Tādā veidā tiks arī izveidota sistēma, kas ļaus stimulēt lauksaimniekus, mežsaimniekus un saistīto nozaru pārstāvjus veikt pasākumus, nodrošinot to pamanāmību un pareizu atspoguļojumu. Ar plašu emisiju un piesaistes tvērumu tiks panākts tas, ka uzskaites sistēma atspoguļo iespējamo apvērsi. Tomēr samazinājuma pasākumi nekādā ziņā nav jāatliek. Var sagatavot nacionālos rīcības plānus, kuros paredz *LULUCF* stratēģiju un prognozes. Plāni kalpotu kā starpposms ceļā uz sektora pilnīgu iekļaušanu pašreizējā politikā. Turklāt ietekmes novērtējumā tika norādīts, ka jāpilnveido monitorings un ziņošana, lai stiprinātu uzskaites pamatsistēmu un rādītājus, ar kuriem seko līdzi lauksaimniecībā un mežsaimniecībā panāktajam progresam. Komisija ierosina to panākt ar atsevišķu regulējumu, t. i., pārskatot Monitoringa mehānisma lēmumu. Salīdzināmības un izmaksu lietderīguma labad sekmīgāk jāizmanto Savienības mēroga monitoringa instrumenti, piemēram, *LUCAS* un *CORINE*.

Visi rezultāti ir izklāstīti priekšlikumam pievienotajā ietekmes novērtējumā.

Priekšlikuma kopsavilkums

Šā lēmuma galvenais mērķis ir izveidot stabilus un visaptverošus uzskaites noteikumus *LULUCF* sektoram, kā arī pavērt iespēju turpmāk virzīt politiku uz pilnīgu *LULUCF* iekļaušanu Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma saistībās, kad būs radīti vajadzīgie apstākļi. Šajā nolūkā šis lēmums izveido regulējumu, kas paredz:

- pienākumu dalībvalstīm obligāti uzskaitīt ar lauksaimniecības un mežsaimniecības darbībām *LULUCF* sektorā saistītās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem un piesaisti, kas notiek ar piesaistītāju palīdzību, un brīvprātīgi uzskaitīt veģetācijas atjaunošanu un mitrāju nosusināšanu un atjaunošanu;
- obligāti piemērojamus vispārīgus uzskaites noteikumus;

- Īpašus uzskaites noteikumus, kas piemērojami meža ieaudzēšanai, meža atjaunošanai, atmežošanai, meža apsaimniekošanai, izmaiņām nocirstas koksnes produktu krātuvē, aramzemes apsaimniekošanai, ganību apsaimniekošanai, veģetācijas atjaunošanai un mitrāju nosusināšanai un atjaunošanai;
- Īpašus noteikumus uzskaitē saistībā ar dabiskiem traucējumiem;
- to, ka dalībvalstīm jāpieņem *LULUCF* rīcības plāni, kas izstrādāti, lai ierobežotu vai samazinātu *LULUCF* darbībā radušās emisijas no avotiem un saglabātu vai palielinātu attiecīgo piesaisti, un to, ka Komisijai jānovērtē minētie plāni;
- Komisijas pilnvaras atjaunināt 2. pantā izklāstītās definīcijas, ņemot vērā izmaiņas definīcijās, ko pieņēmušas *UNFCCC* vai Kioto protokola, vai cita ar klimata pārmaiņām saistīta un Savienības noslēgta daudzpusēja nolīguma struktūras, grozīt I pielikumu nolūkā pievienot uzskaites periodus un nodrošināt konsekveni starp šiem uzskaites periodiem un attiecīgajiem periodiem, kas piemērojami Savienības emisiju samazinājuma saistībām citos sektoros, grozīt II pielikumu nolūkā atjaunināt references līmeņus saskaņā ar ierosinātajiem references līmeņiem, ko dalībvalstis darījušas zināmus atbilstīgi 6. pantam, ievērojot saskaņā ar šo lēmumu veiktās korekcijas, atbilstoši zinātnes progresam pārskatīt III pielikumā norādīto informāciju un, ņemot vērā zinātnes progresu, pārskatīt nosacījumus, kas saistīti ar 9. panta 2. punktā izklāstītajiem uzskaites noteikumiem, kurus piemēro dabiskiem traucējumiem, vai atspoguļot *UNFCCC* vai Kioto protokola struktūru pieņemtu aktu pārskatīšanu.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Juridiskais pamats

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 192. panta 1. punkts. Priekšlikumam ir likumīgs mērķis, uz ko attiecas Līguma par Eiropas Savienības darbību 191. panta 1. punkts, proti, cīņa pret klimata pārmaiņām. Tiesību akta priekšlikuma nolūks ir nodrošināt to, lai dalībvalstis pareizi un konsekventi uzskaitītu ar *LULUCF* sektoru saistītās emisijas no avotiem un piesaisti, un tādējādi uzlabot tās informācijas pieejamību, kas vajadzīga politikas veidošanai un lēmumu pieņemšanai sakarā ar Savienības saistībām klimata pārmaiņu jomā, un radīt stimulus klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumiem. Šo mērķi nevar sasniegt ar mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā tiesību akta priekšlikums.

Subsidiaritātes princips

Lai Savienības rīcība būtu pamatota, jāievēro subsidiaritātes princips.

(a) Problēmas transnacionālais raksturs (nepieciešamības pārbaude)

Klimata pārmaiņas ir pārrobežu jautājums, kuram vajadzīga kopīga dalībvalstu rīcība. Ja valstis rīkotos katra atsevišķi, Savienības līmenī izvirzītie siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājuma mērķi netiktu sasniegti; valstis nevarētu nedz sasniegt individuālos mērķus, nedz izpildīt starptautiskās saistības. Lai sekmētu *LULUCF* sektora devumu klimata pārmaiņu jomā pieņemto Savienības saistību izpildē, Savienībai jāizveido pienākumu uzliekošs

tiesiskais regulējums, ar kuru, ciktāl iespējams, nodrošinātu šim sektoram piemērojamu saskaņotu uzskaiti.

(b) Efektivitātes pārbaude (pievienotā vērtība)

Savienības līmenī veikta rīcība efektivitātes dēļ radītu skaidras priekšrocības salīdzinājumā ar dalībvalstu līmenī veiktu rīcību. Tā kā galvenās saistības klimata pārmaiņu jomā ir pieņemtas Savienības līmenī, arī attiecīgos uzskaites noteikumus ir lietderīgāk izstrādāt Savienības līmenī. Turklāt, lai pārvarētu apzinātās problēmas, tādas ka vajadzība pēc pareizas un saskanīgas uzskaites metodikas dažādām *LULUCF* darbībām, ir nepieciešami visām dalībvalstīm kopēji noteikumi. To var nodrošināt tikai Savienības līmenī.

Šis tiesiskais regulējums nodrošinās efektivitāti, jo tiks izveidota saskaņota un pareiza uzskaitē un *LULUCF* rīcības plāni un dota iespēja detalizētāk noteikt un novērtēt dalībvalstīs panākto progresu. Tas garantēs Savienības klimata politikas saskaņotību, uzlabos Savienības pieņemto klimata pārmaiņu saistību integritāti vides aspektā un paaugstinās Savienības klimata politikas ekonomisko efektivitāti.

Proporcionalitātes princips

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu šādu iemeslu dēļ.

Tajā ir paredzēti tikai tie pasākumi, kas vajadzīgi, lai sasniegtu mērķi uzlabot ar klimata pārmaiņām saistīto datu kvalitāti un nodrošināt starptautisko un Savienības prasību un saistību izpildi.

Šis priekšlikums ir samērīgs ar Savienības vispārējo uzdevumu sasniegt Savienības mērķus, kas iestrādāti klimata un enerģētikas tiesību aktu kopumā, Kioto protokolā, Kopenhāģenas vienošanās dokumentā un Lēmumā 1/CP.16, 1/CMP.6 un 2/CMP.6 ("Kankunas vienošanās").

Ar priekšlikumu paredzēts ieviest uzskaites noteikumus, kas ir līdzīgi starptautiskā mērogā apspriestajiem un izmantotajiem noteikumiem (īpaši saistībā ar Lēmumu -/CMP.7), taču ir par tiem stabilāki un visaptverošāki.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Kā norādīts šim lēmumam pievienotajā finanšu pārskatā, lēmums tiks īstenots, izmantojot esošo budžetu, un neietekmēs daudzgadu finanšu shēmu.

5. IZVĒLES ELEMENTI

Priekšlikumā ir ietverts noteikums, saskaņā ar kuru Komisija vēlākais viena gada laikā pēc pirmā uzskaites perioda beigām pārskatīs šajā lēmumā paredzētos uzskaites noteikumus.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS

par uzskaites noteikumiem un rīcības plāniem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti, kas rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁸,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu¹⁹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Savienībā zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (*LULUCF*) sektors ir neto piesaistītājs, kas piesaista no atmosfēras tādu siltumnīcefekta gāzu apjomu, kas ir līdzvērtīgs nozīmīgai Savienības kopējo emisiju daļai. Veģetācijā un augsnē uzkrātā oglekļa daudzumam mainoties, rodas antropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaiste. *LULUCF* sektorā radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaiste netiek ieskaitītas Savienības mērķī līdz 2020. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 20 % atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Lēmumam Nr. 406/2009/EK par dalībvalstu pasākumiem siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanai, lai izpildītu Kopienas saistības siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisiju samazināšanas jomā līdz 2020. gadam²⁰, un Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvai 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK²¹, lai gan tās daļēji tiek ieskaitītas Savienības emisiju daudzuma ierobežošanas un samazināšanas mērķa izpildē atbilstīgi 3. panta 3. punktam ANO Vispārējās

¹⁸ OV C [...], [...], [...] lpp.

¹⁹ OV C [...], [...], [...] lpp.

²⁰ OV L 140, 5.6.2009., 136. lpp.

²¹ OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.

konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) Kioto protokolā (“Kioto protokols”), kas apstiprināts ar Padomes Lēmumu 2002/358/EK²².

- (2) Lēmuma Nr. 406/2009/EK 9. pantā noteikts, ka Komisijai jāizvērtē veidi, kā Savienības siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas saistībās iekļaut ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību saistītās emisijas un piesaisti, nodrošinot šā sektora ieguldījuma pastāvību un integritāti vides aspektā, kā arī attiecīgo emisiju un piesaistes pareizu monitoringu un uzskaiti. Tāpēc šajā lēmumā vispirms būtu jānosaka uzskaites noteikumi, kas piemērojami siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaistei *LULUCF* sektorā. Lai nodrošinātu oglekļa krāju saglabāšanu un papildināšanu, tajā būtu jāparedz arī prasība dalībvalstīm pieņemt *LULUCF* rīcības plānus, kuros izklāstīti pasākumi *LULUCF* sektora emisiju ierobežošanai vai samazināšanai un piesaistes saglabāšanai vai palielināšanai.
- (3) *UNFCCC* līgumslēdzēju pušu 17. konferencē, kas 2011. gada decembrī norisinājās Durbanā un vienlaikus bija Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme, tika pieņemts līgumslēdzēju pušu konferences Lēmums -/CMP.7 (“Lēmums -/CMP.7”). Minētajā lēmumā ir izklāstīti uzskaites noteikumi, kas piemērojami *LULUCF* sektorā no Kioto protokola otrā saistību perioda. Lai nodrošinātu Savienības iekšējo noteikumu un *UNFCCC* apstiprinātās metodikas pienācīgu saskaņotību, šim lēmumam vajadzētu būt saskaņā ar minēto lēmumu. Turklāt šajā lēmumā būtu jāatspoguļo Savienības *LULUCF* sektora specifika.
- (4) Lai palielinātu zemes resursu izmantošanas maiņas radīto ieguldījumu emisiju samazināšanā, *LULUCF* uzskaites noteikumos būtu jāņem vērā lauksaimniecībā un mežsaimniecībā veiktie centieni. Šajā lēmumā būtu jāparedz uzskaites noteikumi, kas obligāti piemērojami tādām mežsaimniecības darbībām kā meža ieaudzēšana, meža atjaunošana, atmežošana un meža apsaimniekošana un tādām lauksaimniecības darbībām kā ganību apsaimniekošana un aramzemes apsaimniekošana. Tajā būtu jāparedz arī uzskaites noteikumi, kas brīvprātīgi piemērojami veģetācijas atjaunošanas un mitrāju nosusināšanas un atjaunošanas darbībām.
- (5) Lai nodrošinātu Savienības *LULUCF* sektoram piemērojamo uzskaites noteikumu integritāti vides aspektā, šiem noteikumiem vajadzētu balstīties uz uzskaites principiem, kas izklāstīti Lēmumā -/CMP.7 un Lēmumā 16/CMP.1, kuri pieņemti līgumslēdzēju pušu konferencē, kas vienlaikus ir Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme.
- (6) Uzskaites noteikumiem būtu pareizi jāatspoguļo cilvēka darbības izraisītas izmaiņas emisijās un piesaistē. Šajā sakarībā šajā lēmumā būtu jāparedz, ka dažādām *LULUCF* darbībām piemēro specifisku metodiku. Ar meža ieaudzēšanu, meža atjaunošanu un atmežošanu saistītās emisijas un piesaiste rodas tiešas cilvēka iejaukšanās rezultātā, un tāpēc tās būtu jāuzskaita pilnībā. Tomēr, ņemot vērā to, ka ne visas meža apsaimniekošanā radušās emisijas un piesaiste ir antropogēnas, attiecīgajos uzskaites noteikumos būtu jāparedz iespēja izmantot references līmeņus, lai izslēgtu dabas apstākļu un valsts specifikas ietekmi. References līmeņi ir aplēses par gada neto emisijām vai piesaisti, kas meža apsaimniekošanā rodas dalībvalsts teritorijā uzskaites periodā iekļautajos gados, un tie būtu pārredzami jānosaka saskaņā ar Lēmumu -

²² OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.

/CMP.7. Tie būtu jāatjaunina, lai atspoguļotu metodikas vai dalībvalstīs pieejamo datu uzlabojumus. Ņemot vērā nenoteiktības prognozēs, uz kurām balstās references līmeņi, uzskaites noteikumos būtu jāparedz meža apsaimniekošanā radušos siltumnīcefekta gāzu neto emisiju un piesaistes maksimālais apjoms, ko drīkst iegrāmatot kontos.

- (7) Lai rosinātu izmantot ilgmūžīgus nocirstas koksnes produktus, uzskaites noteikumiem būtu jānodrošina tas, ka dalībvalstis kontos pareizi atspoguļo laiku, kurā rodas siltumnīcefekta gāzu emisijas no nocirstas koksnes. Tāpēc pirmās kārtas sadalīšanās funkcijai, kas piemērojama emisijām no nocirstas koksnes produktiem, būtu jāatbilst 12.1. vienādojumam Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) 2006. gada Pamatnostādņēs valstu siltumnīcefekta gāzu uzskaitē (*Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories*), un attiecīgajām aprites cikla puses standarta vērtībām būtu jābalstās uz 3a.1.3. tabulu IPCC 2003. gada Labas prakses vadlīnijās attiecībā uz zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību (*Good Practice Guidance for Land Use, Land Use Change and Forestry*).
- (8) Tā lauksaimniecības darbībās radušās siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaiste gadu no gada svārstās daudz mazāk nekā emisijas un piesaiste, kas saistīta ar mežsaimniecības darbībām, siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaiste, kas rodas aramzemes un ganību apsaimniekošanā, dalībvalstīm būtu jāuzskaita attiecībā pret to bāzes gadu saskaņā ar pārskatīto sākotnējo ziņojumu par bāzes gada emisiju datiem, kas iesniegts UNFCCC atbilstīgi Lēmumam 13/CMP.1, kuru pieņēmusi līgumslēdzēju pušu konference, kas vienlaikus ir Kioto protokola līgumslēdzēju pušu sanāksme (“Lēmums 13/CMP.1”).
- (9) Dabiski traucējumi, tādi kā savvaļas ugunsgrēki, kaitēkļu un slimību invāzija, ekstremāli laikapstākļi un ģeoloģiski traucējumi, LULUCF sektorā var uz laiku radīt siltumnīcefekta gāzu emisijas vai to samazinājumus, vai arī izraisīt līdzšinējās piesaistes apvērsi. Tā kā apvērsi var izraisīt arī apsaimniekošanas lēmumi, piemēram, lēmumi cirst vai stādīt kokus, ar šo lēmumu būtu jānodrošina tas, lai cilvēka darbības izraisīta piesaistes apvērse vienmēr tiktu pareizi atspoguļota LULUCF kontos. Turklāt šajā lēmumā būtu jāparedz dalībvalstīm zināma iespēja nenorādīt LULUCF kontos emisijas, kuras rodas tādu traucējumu rezultātā, ko tās nespēj kontrolēt. Tomēr veidam, kādā dalībvalstis piemēro minētos noteikumus, nevajadzētu būt par iemeslu nepamatoti uzskaitīt mazāku emisiju apjomu.
- (10) Noteikumi par siltumnīcefekta gāzu emisiju un citas ar klimata pārmaiņām saistītas informācijas, ieskaitot informāciju par LULUCF sektoru, ziņošanu iekļauti Regulā (ES) Nr. .../... [Komisijas priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai par mehānismu siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringam un ziņošanai un citas informācijas ziņošanai valstu un Eiropas Savienības līmenī saistībā ar klimata pārmaiņām (COM(2011) 0789 galīgā redakcija – 2011/0372 (COD))], un tāpēc šā lēmuma darbības joma uz tiem neattiecas.
- (11) Emisiju un piesaistes ikgadējas svārstības, vajadzība bieži pārrēķināt dažus ziņojumus iekļautus datus un ilgais laiks, kas vajadzīgs, lai apsaimniekošanas prakses maiņa lauksaimniecībā un mežsaimniecībā ietekmētu veģetācijā un augsnē uzkrātā oglekļa daudzumu, padarītu LULUCF sektora kontus nepareizus un neuzticamus, ja tos aizpildītu par katru gadu. Tāpēc šajā lēmumā būtu jāparedz ilgāki un piemērotāki uzskaites periodi.

- (12) Dalībvalstu *LULUCF* rīcības plānos būtu jāizklāsta pasākumi, kas paredzēti, lai ierobežotu vai samazinātu emisijas un saglabātu vai palielinātu piesaisti *LULUCF* sektorā. Katrā *LULUCF* rīcības plānā būtu jāiekļauj konkrēta informācija, kā norādīts šajā lēmumā. Turklāt, lai veicinātu paraugpraksi, šā lēmuma pielikumā būtu jāiekļauj arī orientējošs saraksts ar pasākumiem, kurus var ietvert minētajos plānos. Komisijai būtu periodiski jānovērtē dalībvalstu *LULUCF* rīcības plānu saturs un īstenošana un attiecīgā gadījumā jāsniedz ieteikumi dalībvalstu rīcības veicināšanai.
- (13) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, lai atjauninātu 2. pantā izklāstītās definīcijas, ņemot vērā izmaiņas definīcijās, ko pieņēmušas *UNFCCC* vai Kioto protokola, vai cita ar klimata pārmaiņām saistīta un Savienības noslēgta daudzpusēja nolīguma struktūras, lai grozītu I pielikumu nolūkā pievienot uzskaites periodus un nodrošināt konsekveni starp šiem uzskaites periodiem un attiecīgajiem periodiem, kas piemērojami Savienības emisiju samazinājuma saistībām citos sektoros, lai grozītu II pielikumu nolūkā atjaunināt references līmeņus saskaņā ar ierosinātajiem references līmeņiem, ko dalībvalstis darījušas zināmus atbilstīgi 6. pantam, ievērojot saskaņā ar šo lēmumu veiktās korekcijas, lai atbilstoši zinātnes progresam pārskatītu III pielikumā norādīto informāciju un, ņemot vērā zinātnes progresu, pārskatītu nosacījumus, kas saistīti ar 9. panta 2. punktā izklāstītajiem uzskaites noteikumiem, kurus piemēro dabiskiem traucējumiem, vai lai atspoguļotu *UNFCCC* vai Kioto protokola struktūru pieņemtu aktu pārskatīšanu. Ir īpaši svarīgi, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, pienācīgi apspriestos, tostarp ar ekspertiem. Komisijai, sagatavojot un izstrādājot deleģētos aktus, būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.
- (14) Tā kā ierosinātās darbības mērķus to būtības dēļ nevar pietiekami sekmīgi sasniegt dalībvalstu līmenī, bet darbības mēroga un seku dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā izklāstīto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā lēmumā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Šajā lēmumā ir izklāstīti uzskaites noteikumi, kuri piemērojami emisijām un piesaistei, kas rodas zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības darbībās. Tajā paredzēti arī dalībvalstu *LULUCF* rīcības plāni, kuru mērķis ir ierobežot vai samazināt emisijas un saglabāt vai palielināt piesaisti, un minēto plānu novērtēšana, ko veic Komisija.

2. pants

Definīcijas

1. Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

- (a) “emisijas” ir siltumnīcefekta gāzu antropogēnas emisijas no avotiem;
- (b) “piesaiste” ir siltumnīcefekta gāzu antropogēna piesaiste ar piesaistītāju palīdzību;
- (c) “meža ieaudzēšana” ir tieša cilvēku darbības izraisīta zemes pārveidošana mežā, kura, stādot, sējot un/vai cilvēku darbības rezultātā veicinot atjaunošanos no dabiskiem sēklu avotiem, veikta zemē, ko vismaz 50 gadu nav klājis mežs, ja pārveidošana notikusi pēc 1990. gada 1. janvāra;
- (d) “meža atjaunošana” ir jebkāda tieša cilvēku darbības izraisīta zemes pārveidošana mežā, kura, stādot, sējot un/vai cilvēku darbības rezultātā veicinot atjaunošanos no dabiskiem sēklu avotiem, veikta zemē, kas nav mežs, ir bijusi klāta ar mežu, bet pārveidota ar mežu neklātā zemē, ja pārveidošana notikusi pēc 1990. gada 1. janvāra;
- (e) “atmežošana” ir tieša cilvēku darbības izraisīta meža pārveidošana zemē, kas nav mežs, ja pārveidošana notikusi pēc 1990. gada 1. janvāra;
- (f) “meža apsaimniekošana” ir jebkāda darbība, kuru veic saskaņā ar mežam piemērojamu pasākumu sistēmu un kuras mērķis ir meža ekoloģisko, ekonomisko vai sociālo funkciju uzlabošana;
- (g) “aramzemes apsaimniekošana” ir jebkāda darbība, kuru veic saskaņā ar pasākumu sistēmu, kas piemērojama zemei, kurā audzē lauksaimniecības kultūras, kura atstāta atmatā vai kuru uz laiku neizmanto kultūraugu audzēšanai;
- (h) “ganību apsaimniekošana” ir jebkāda darbība, kuru veic saskaņā ar pasākumu sistēmu, kas piemērojama lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanai izmantotai zemei, un kuras mērķis ir kontrolēt vai ietekmēt veģetācijas un lauksaimniecības dzīvnieku daudzumu un veidu;
- (i) “veģetācijas atjaunošana” ir jebkāda tieša cilvēku izraisīta darbība, kas paredzēta, lai, sekmējot veģetācijas augšanu, palielinātu oglekļa krāju jebkurā vietā vismaz 0,05 ha platībā, ja šāda darbība nav meža ieaudzēšana vai atjaunošana;
- (j) “oglekļa krāja” ir ķīmiskā elementa oglekļa daudzums, kas uzkrāts oglekļa krātuvē, izteikts miljonos tonnu;
- (k) “mitrāju nosusināšana un atjaunošana” ir jebkāda darbība, ko saskaņā ar zemes nosusināšanas vai mitruma atjaunošanas sistēmu veic vismaz 1 ha platībā, kurā ir organiskā augsne, ja šī darbība nav neviena cita 3. panta 1. punktā minēta darbība, ja nosusināšana ir tieša cilvēku darbības izraisīta gruntsūdens līmeņa pazemināšana un mitruma atjaunošana ir tieša cilvēku darbības izraisīta nosusināšanas efekta pilnīga vai daļēja likvidēšana;
- (l) “avots” ir jebkāds process, darbība vai mehānisms, kura rezultātā atmosfērā nonāk siltumnīcefekta gāze, aerosols vai siltumnīcefekta gāzes prekursors;

- (m) “piesaistītājs” ir jebkāds process, darbība vai mehānisms, kura rezultātā no atmosfēras tiek absorbēta siltumnīcefekta gāze, aerosols vai siltumnīcefekta gāzes prekursors;
- (n) “oglekļa krātuve” ir viss biogeoķīmiskais veidojums vai sistēma vai to daļa, kas atrodas dalībvalsts teritorijā un kurā ir uzkrāts ogleklis, jebkāds oglekli saturošas siltumnīcefekta gāzes prekursors vai jebkāda oglekli saturoša siltumnīcefekta gāze;
- (o) “siltumnīcefekta gāzes prekursors” ir ķīmiskais savienojums, kas piedalās ķīmiskās reakcijās, kurās rodas kāda no 3. panta 2. punktā minētajām siltumnīcefekta gāzēm;
- (p) “nocirstas koksnes produkts” ir jebkāds mežizstrādē iegūts izstrādājums, arī kokmateriāli un miza, kas izvests no koksnes ieguves vietas;
- (q) “mežs” ir zeme vismaz 0,5 ha platībā ar koku vainagu projekciju vai līdzvērtīgu biežību, kas ir vismaz 10 % no platības, kura klāta ar kokiem, kas augšanas vietā brieduma vecumā potenciāli var sasniegt vismaz 5 m augstumu, tostarp jaunu dabiski augošu koku grupas, vai plantācija, kurā vēl nav sasniegta koku vainagu projekcija vai līdzvērtīga biežība, kas ir vismaz 10 %, vai koku augstums, kas ir vismaz 5 m, tostarp jebkāda platība, kas parasti ir meža platības daļa, bet kurā cilvēka darbības, piemēram, mežizstrādes, rezultātā vai dabisku iemeslu dēļ uz laiku nav koku, taču ir sagaidāms, ka tā kļūs par mežu;
- (r) “vainagu projekcija” ir noteiktas teritorijas daļa, ko sedz koku vainagi, izteikta procentos;
- (s) “biezība” ir augošu koku biežība ar mežu klātā zemē, kas noteikta saskaņā ar dalībvalsts noteiktu metodiku;
- (t) “dabisks traucējums” ir jebkāds neantropogēns notikums vai apstākļi, kas mežos vai lauksaimniecības augsnēs izraisa ievērojamas emisijas un kuru rašanās ir ārpus attiecīgās dalībvalsts kontroles, ja šī dalībvalsts pat pēc šā notikuma vai apstākļu rašanās objektīvi nespēj ievērojamā mērā ierobežot to ietekmi uz emisijām;
- (u) “aprites cikla puses vērtība” ir gadu skaits, kas vajadzīgs, lai oglekļa saturs koksnes produktā samazinātos līdz pusei no sākotnējā daudzuma;
- (v) “momentānas oksidēšanās metode” ir uzskaites metode, kurā pieņem, ka viss nocirstas koksnes produkts uzkrātā oglekļa daudzums nonāk atmosfērā tajā brīdī, kad dalībvalsts minētos produktus iekļauj savos kontos atbilstīgi šim lēmumam;
- (w) “sanitārā cirte” ir jebkāda darbība, kurā iegūst kokmateriālus, ko ietekmējis dabisks traucējums, bet ko vēl var vismaz daļēji izmantot.

2. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai grozītu šā panta 1. punktā izklāstītās definīcijas ar mērķi atjaunināt minētās definīcijas, ņemot vērā izmaiņas definīcijās, ko pieņēmušas *UNFCCC* vai Kioto protokola, vai cita ar klimata pārmaiņām saistīta un Savienības noslēgta daudzpusēja nolīguma struktūras.

3. pants

Pienākums izveidot un kārtot *LULUCF* kontus

1. Par katru I pielikumā norādīto uzskaites periodu dalībvalstis izveido un kārtot kontus, kuros pareizi atspoguļo visas emisijas un piesaisti, kas to teritorijā rodas darbībās, kuras ietilpst šādās darbību kategorijās:
 - (a) meža ieaudzēšana;
 - (b) meža atjaunošana;
 - (c) atmežošana;
 - (d) meža apsaimniekošana;
 - (e) aramzemes apsaimniekošana;
 - (f) ganību apsaimniekošana.

Dalībvalstis var izveidot un kārtot arī tādus kontus, kuros pareizi atspoguļo emisijas un piesaisti, kas rodas veģetācijas atjaunošanas un mitrāju nosusināšanas un atjaunošanas rezultātā.

2. Konti, kas minēti 1. punktā, aptver šādu siltumnīcefekta gāzu emisijas un piesaisti:
 - (a) oglekļa dioksīds (CO₂);
 - (b) metāns (CH₄);
 - (c) slāpekļa oksīds (N₂O).
3. Konkrētu 1. punktā minētu darbību dalībvalstis iegrāmato kontos vai nu no darbības sākšanas dienas, vai no 2013. gada 1. janvāra, izvēloties vēlāko no abiem termiņiem.

4. pants

Vispārīgi uzskaites noteikumi

1. Dalībvalstis savos kontos, kas minēti 3. panta 1. punktā, avotus apzīmē ar plus zīmi (+) un piesaistītājus ar mīnus zīmi (-).
2. Emisijas un piesaisti, kas rodas jebkurā darbībā, kura ietilpst vienā vai vairākās no 3. panta 1. punktā norādītajām darbību kategorijām, uzskaita tikai vienā kategorijā.
3. Dalībvalstis, pamatojoties uz pārredzamiem un verificējamiem datiem, nosaka zemes platības, kurās tiek veikta darbība, kas ietilpst kādā no 3. panta 1. punktā norādītajām kategorijām. Tās nodrošina to, ka visas šādas zemes platības ir precīzi identificējamās attiecīgajai kategorijai izveidotajā kontā.
4. Kontos, kas minēti 3. panta 1. punktā, dalībvalstis norāda visas izmaiņas oglekļa krājā šādās oglekļa krātuvēs:

- (a) virszemes biomasa;
- (b) pazemes biomasa;
- (c) nobiras;
- (d) atmirusi koksne;
- (e) augsnes organiskais ogleklis;
- (f) nocirstas koksnes produkti.

Tomēr dalībvalstis var nolemt neregistrēt kontos oglekļa krājas izmaiņas pirmās daļas a)–e) apakšpunktā minētajās oglekļa krātuvēs, ja attiecīgā oglekļa krātuve nav ne piesaistītājs, kas novājinās, ne avots. Dalībvalsts uzskata, ka oglekļa krātuve nav ne piesaistītājs, kas novājinās, ne avots, tikai tad, ja tas ir pierādīts, pamatojoties uz pārredzamiem un verificējamiem datiem.

- 5. Dalībvalstis katra I pielikumā norādītā uzskaites perioda beigās slēdz 3. panta 1. punktā minētos kontus, norādot kopējās emisijas un kopējo piesaisti, kas minētajos kontos reģistrēta attiecīgajā uzskaites periodā.
- 6. Dalībvalstis kārtu pilnīgu un pareizu reģistru ar visām metodēm un datiem, ko tās izmantojušas šajā lēmumā paredzēto pienākumu izpildei.
- 7. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai grozītu I pielikumu nolūkā pievienot uzskaites periodus un nodrošināt konsekveci starp minētajiem uzskaites periodiem un attiecīgajiem periodiem, kas piemērojami Savienības emisiju samazinājuma saistībām citos sektoros.

5. pants

Meža ieaudzēšanai, meža atjaunošanai un atmežošanai piemērojamie uzskaites noteikumi

- 1. Kontos, kas attiecas uz meža atjaunošanu, dalībvalstis norāda tikai tās emisijas un piesaisti, kas no šādām darbībām rodas zemēs, kuras 1990. gada 1. janvārī nebija mežs.
- 2. Kad dalībvalstis norāda kontos oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju un piesaistes neto izmaiņas, kas rodas meža ieaudzēšanas, meža atjaunošanas un atmežošanas darbību rezultātā, šādas neto izmaiņas atspoguļo kopējo piesaisti un emisijas visos gados, kuri ietilpst katrā uzskaites periodā, kas minēts I pielikumā; tās aprēķina, pamatojoties uz pārredzamiem un verificējamiem datiem, par visiem attiecīgā uzskaites perioda gadiem saskaitot starpību starp oglekļa krāju konkrēta gada 31. decembrī un oglekļa krāju tā paša gada 1. janvārī.
- 3. Kad dalībvalstis norāda kontos metāna (CH₄) un slāpekļa oksīda (N₂O) emisijas, kas rodas meža ieaudzēšanas, meža atjaunošanas un atmežošanas darbību rezultātā, šādas emisijas atspoguļo kopējās emisijas visos gados katrā uzskaites periodā, kas minēts

I pielikumā; tās aprēķina, pamatojoties uz pārredzamiem un verificējamiem datiem, saskaitot emisijas, kuras katru gadu radušās minētajā uzskaites periodā.

4. Dalībvalstis turpina izveidot un kārtot kontus, kuros atspoguļo emisijas un piesaisti zemē, kas atbilstīgi 4. panta 3. punktam kontos identificēta kā zeme, uz kuru attiecas meža ieaudzēšana, meža atjaunošana un atmežošana, pat ja šādas darbības attiecīgajā zemē vairs netiek veiktas.
5. Aprēķinos, ko veic, lai noteiktu meža platību, uz kuru attiecas meža ieaudzēšana, meža atjaunošana un atmežošana, dalībvalstis izmanto vienu un to pašu telpiskā novērtējuma vienību.

6. pants

Meža apsaimniekošanai piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Meža apsaimniekošanai izveidotajos kontos dalībvalstis atspoguļo šādās darbībās radušās emisijas un piesaisti, ko aprēķina, no emisijām un piesaistes katrā uzskaites periodā, kas minēts I pielikumā, atņemot vērtību, kura iegūta, minētā uzskaites perioda gadu skaitu reizinot ar attiecīgo references līmeni, kas norādīts II pielikumā.
2. Ja 1. punktā minētā aprēķina rezultāts uzskaites periodam ir negatīvs, dalībvalstis meža apsaimniekošanai izveidotajos kontos kā kopējās emisijas un piesaisti iegrāmato ar attiecīgā uzskaites perioda gadu skaitu reizinātu daudzumu, kas nav lielāks par 3,5 % no dalībvalsts emisijām tās bāzes gadā (izņemot emisijas un piesaisti no 3. panta 1. punktā minētajām darbībām), kā norādīts minētās dalībvalsts pārskatītajā sākotnējā ziņojumā par bāzes gada emisiju datiem, kurš iesniegusi *UNFCCC* atbilstīgi Lēmuma 13/CMP.1 pielikumam.
3. Dalībvalstis nodrošina to, ka aprēķina metode, ko tās piemēro attiecībā uz meža apsaimniekošanas darbībām izveidotajiem kontiem, turpmāk minētajos aspektos ir saskanīga ar aprēķina metodēm, ko tās izmanto II pielikumā norādīto references līmeņu aprēķināšanai:
 - (a) oglekļa krātuves un siltumnīcefekta gāzes;
 - (b) platība, uz kuru attiecas meža apsaimniekošana;
 - (c) nocirstas koksnes produkti;
 - (d) dabiski traucējumi.
4. Ne vēlāk kā vienu gadu pirms katra uzskaites perioda beigām dalībvalstis paziņo Komisijai nākamajam uzskaites periodam ierosinātos pārskatītos references līmeņus, kas noteikti saskaņā ar Lēmuma -/CMP.7 metodiku minētajā lēmumā norādīto references līmeņu aprēķināšanai.
5. Ja attiecīgie Lēmuma -/CMP.7 noteikumi tiek mainīti, dalībvalstis ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šādu izmaiņu pieņemšanas paziņo Komisijai ierosinātos pārskatītos references līmeņus, kuros atspoguļotas minētās izmaiņas.

6. Ja kļūst pieejama uzlabota metodika, kas ļauj dalībvalstij daudz pareizākā veidā aprēķināt references līmeņus, vai ja ievērojami uzlabojas dalībvalstij pieejamo datu kvalitāte, attiecīgā dalībvalsts nekavējoties paziņo Komisijai ierosinātos pārskatītos references līmeņus, kuros atspoguļotas minētās izmaiņas.
7. Šā panta 4., 5. un 6. punkta piemērošanas vajadzībām dalībvalstis norāda dabisku traucējumu radīto emisiju gada apjomu, kas iekļauts to ierosinātajos pārskatītajos references līmeņos, un veidu, kādā tās noteikušas minēto apjomu.
8. Komisija verificē ierosināto pārskatīto references līmeņu pareizumu.
9. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai vajadzības gadījumā atjauninātu II pielikumā norādītos references līmeņus.
10. Meža apsaimniekošanai izveidotajos kontos dalībvalstis atspoguļo ikviena II pielikumā izdarīta grozījuma ietekmi visā attiecīgajā uzskaites periodā.

7. pants

Nocirstas koksnes produktiem piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Emisijas no nocirstas koksnes produktiem, kas satur oglekli, dalībvalstis atbilstīgi 3. panta 1. punktam izveidotajos kontos norāda no 2013. gada 1. janvāra, pat ja šādi nocirstas koksnes produkti ir iegūti pirms minētā datuma.
2. Atbilstīgi 3. panta 1. punktam izveidotajos kontos, kas attiecas uz nocirstas koksnes produktiem, dalībvalstis, pamatojoties uz aprēķiniem, kas veikti saskaņā ar pirmās kārtas sadalīšanās funkciju un III pielikumā norādītajām aprites cikla puses standarta vērtībām, norāda emisijas, kas radušās no šādiem nocirstas koksnes produktiem:
 - (a) papīrs;
 - (b) koksnes plātnes;
 - (c) zāģmateriāli.

III pielikumā norādīto aprites cikla puses vērtību vietā dalībvalstis var izmantot valstij specifiskas aprites cikla puses vērtības, ja dalībvalsts minētās vērtības ir noteikusi, pamatojoties uz pārredzamiem un verificējamiem datiem.

Kontos, kas attiecas uz eksportētiem nocirstas koksnes produktiem, dalībvalstis III pielikumā norādīto aprites cikla puses vērtību vietā var izmantot valstij specifiskas aprites cikla puses vērtības, ja dalībvalsts minētās vērtības ir noteikusi, pamatojoties uz pārredzamiem un verificējamiem datiem par attiecīgo nocirstas koksnes produktu izmantojumu importētājā valstī.

3. Kad dalībvalstis atbilstīgi 3. panta 1. punktam izveidotajos kontos norāda oglekļa dioksīda (CO₂) emisijas no nocirstas koksnes produktiem cieto atkritumu poligonos, tās izmanto momentānās oksidēšanās metodi.

4. Kad dalībvalstis kontos norāda emisijas no nocirstas koksnes produktiem, kas iegūti enerģijas ražošanas vajadzībām, arī tad tās izmanto momentānās oksidēšanās metodi.
5. Emisijas no nocirstas koksnes produktiem dalībvalstis kontos norāda tikai tad, ja šīs emisijas rodas no nocirstas koksnes produktiem, kas iegūti zemēs, kuras iekļautas minētās dalībvalstis kontos atbilstīgi 3. panta 1. punktam.
6. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai atbilstoši zinātnes progresam pārskatītu III pielikumā norādīto informāciju.

8. pants

Aramzemes apsaimniekošanai, ganību apsaimniekošanai, veģetācijas atjaunošanai un mitrāju nosusināšanai un atjaunošanai piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Kontos, kas attiecas uz aramzemes apsaimniekošanu un ganību apsaimniekošanu, dalībvalstis norāda šādās darbībās radušās emisijas un piesaisti, ko aprēķina, no emisijām un piesaistes katrā uzskaites periodā, kas minēts I pielikumā, atņemot vērtību, kura iegūta, attiecīgā uzskaites perioda gadu skaitu reizinot ar minētās dalībvalstis emisijām un piesaisti, kas radušās šādās darbībās tās bāzes gadā, kā norādīts minētās dalībvalstis pārskatītajā sākotnējā ziņojumā par bāzes gada emisiju datiem, kurš iesniegts *UNFCCC* atbilstīgi Lēmuma 13/CMP.1 pielikumam.
2. Ja dalībvalstis nolemj izveidot un kārtot kontus par veģetācijas atjaunošanu un/vai mitrāju nosusināšanu un atjaunošanu, tā piemēro 1. punktā norādīto aprēķina metodi.

Kontos, kas attiecas uz mitrāju nosusināšanu un atjaunošanu, dalībvalstis atspoguļo emisijas un piesaisti, kas šādās darbībās radušās visās zemēs, kuras kopš 1990. gada nosusinātas, un visās zemēs, kurās kopš 1990. gada atjaunoti mitrāji.

9. pants

Dabiskiem traucējumiem piemērojamie uzskaites noteikumi

1. Ja ir izpildīti 2. punktā minētie nosacījumi, dalībvalstis no aprēķiniem, kas saistīti ar 3. panta 1. punkta a), b), d), e) un f) apakšpunktā paredzētajiem uzskaites pienākumiem, var izslēgt dabisku traucējumu rezultātā radušās neantropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem. Ja dalībvalstis izslēdz šādas emisijas, tās izslēdz arī jebkuru vēlāku piesaisti zemēs, kurās radušies minētie dabiskie traucējumi. Tomēr netiek izslēgtas neantropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem, kuras radušās dabisku traucējumu rezultātā un iekļautas dalībvalstu references līmeņu aprēķinos atbilstīgi 6. panta 4. punktam, 6. panta 5. punktam vai 6. panta 6. punktam.
2. Neantropogēnas siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem dalībvalstis saskaņā ar 1. punktu var izslēgt no aprēķiniem, kas saistīti ar 3. panta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā paredzētajiem uzskaites pienākumiem, ja attiecīgās neantropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas radušās šādu dabisku traucējumu rezultātā, vienā gadā pārsniedz 5 % no dalībvalstis kopējām emisijām tās bāzes gadā (izņemot 3. panta 1. punktā minētās darbībās radušās emisijas un piesaisti), kā norādīts

minētās dalībvalsts pārskatītajā sākotnējā ziņojumā par bāzes gada emisiju datiem, kurš iesniegts *UNFCCC* atbilstīgi Lēmuma 13/CMP.1 pielikumam, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- (a) dalībvalsts identificē visas zemes platības, kuras izslēgtas no dalībvalsts kontiem, kas izveidoti atbilstīgi 3. panta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktam, norādot to ģeogrāfisko atrašanās vietu, gadu un dabisko traucējumu veidus;
 - (b) dalībvalsts novērtē gada neantropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem, kas radušās dabisku traucējumu rezultātā, un vēlāko piesaisti izslēgtajās zemes platībās;
 - (c) izslēgtajās zemes platībās nav notikusi zemes izmantošanas maiņa, un dalībvalsts izmanto pārredzamas un verificējamas metodes un kritērijus, lai identificētu zemes izmantošanas maiņu šajās zemes platībās;
 - (d) kur vien tas praktiski iespējams, dalībvalsts veic pasākumus, lai pārvaldītu vai kontrolētu dabisko traucējumu ietekmi;
 - (e) kur vien iespējams, dalībvalsts veic izslēgto zemes platību sanācības pasākumus;
 - (f) no uzskaites nav izslēgtas emisijas, kas radušās no sanitārajās cirtēs iegūtas koksnes produktiem.
3. Neantropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem dalībvalstis saskaņā ar 1. punktu var atsevišķi izslēgt arī no aprēķiniem, kas saistīti ar 3. panta 1. punkta e) un f) apakšpunktā paredzētajiem uzskaites pienākumiem, ja attiecīgās neantropogēnās siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas radušās šādu dabisku traucējumu rezultātā, vienā gadā pārsniedz 5 % no dalībvalsts kopējām emisijām tās bāzes gadā (izņemot 3. panta 1. punktā minētās darbībās radušās emisijas un piesaisti), kā norādīts minētās dalībvalsts pārskatītajā sākotnējā ziņojumā par bāzes gada emisiju datiem, kurš iesniegts *UNFCCC* atbilstīgi Lēmuma 13/CMP.1 pielikumam, ja ir izpildīti 9. panta 2. punktā izklāstītie nosacījumi.
4. Dalībvalstis 3. panta 1. punktā minētajos kontos emisijas no sanitārajās cirtēs iegūtas koksnes produktiem iegrāmato saskaņā ar 7. pantu.
5. Komisija ir pilnvarota saskaņā ar 12. pantu pieņemt deleģētus aktus, lai pārskatītu 2. punkta pirmajā daļā minētos nosacījumus, ņemot vērā zinātnes progresu, vai lai atspoguļotu *UNFCCC* vai Kioto protokola struktūru pieņemtu aktu pārskatīšanu.

10. pants

LULUCF rīcības plāni

1. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc katra I pielikumā norādītā uzskaites perioda sākuma dalībvalstis sagatavo un nosūta Komisijai *LULUCF* rīcības plānu projektus, kuru mērķis ir ierobežot vai samazināt emisijas un saglabāt vai palielināt piesaisti, kas rodas 3. panta 1. punktā minētajās darbībās. Dalībvalstis nodrošina apspriešanos ar plašu ieinteresēto aprindu loku.

LULUCF rīcības plānu projekti aptver visu attiecīgo uzskaites periodu, kas minēts I pielikumā.

2. Dalībvalstis savā *LULUCF* rīcības plānu projektā iekļauj šādu informāciju par katru 3. panta 1. punktā minēto darbību:
 - (a) apraksts par emisiju un piesaistes līdzšinējām tendencēm;
 - (b) emisiju un piesaistes prognozes attiecīgajam uzskaites periodam;
 - (c) analīze par emisiju ierobežošanas vai samazināšanas un piesaistes saglabāšanas vai palielināšanas potenciālu;
 - (d) pasākumu saraksts, kurā attiecīgā gadījumā iekļauti IV pielikumā norādītie pasākumi, kas jāveic, lai izmantotu klimata pārmaiņu mazināšanas potenciālu, ja tāds noteikts c) apakšpunktā minētajā analīzē;
 - (e) rīcībpolitikas, kas paredzētas, lai īstenotu d) apakšpunktā minētos pasākumus, tostarp apraksts par minēto pasākumu paredzamo ietekmi uz emisijām un piesaisti;
 - (f) šā punkta d) apakšpunktā minēto pasākumu pieņemšanas un īstenošanas grafiks.
3. Komisija trīs mēnešu laikā pēc tam, kad no dalībvalsts saņemta visa attiecīgā informācija, novērtē attiecīgās dalībvalsts *LULUCF* rīcības plāna projektu. Komisija publicē minētās novērtēšanas rezultātus un attiecīgā gadījumā var izdot ieteikumus, lai veicinātu dalībvalstu centienus ierobežot vai samazināt emisijas un saglabāt vai palielināt piesaisti.

Dalībvalstis pienācīgi ņem vērā Komisijas konstatējumus un trīs mēnešu laikā pēc Komisijas novērtējuma saņemšanas elektroniski publisko un dara pieejamus atklātībai savus *LULUCF* rīcības plānus.

4. Dalībvalstis līdz katra I pielikumā norādītā uzskaites perioda vidum un līdz katra I pielikumā norādītā uzskaites perioda beigām sniedz Komisijai ziņojumu, kurā aprakstīts *LULUCF* rīcības plānu īstenošanā panāktais progress.
5. Komisija sešu mēnešu laikā pēc 4. punktā minēto ziņojumu saņemšanas novērtē to, kā dalībvalstis īsteno savus *LULUCF* rīcības plānus.

Komisija publicē minētos ziņojumus un minētās novērtēšanas rezultātus un attiecīgā gadījumā var izdot ieteikumus, lai veicinātu dalībvalstu centienus ierobežot vai samazināt emisijas un saglabāt vai palielināt piesaisti. Dalībvalstis pienācīgi ņem vērā Komisijas konstatējumus.

11. pants

Pārskatīšana

Komisija ne vēlāk kā viena gada laikā pēc I pielikumā norādītā pirmā uzskaites perioda beigām pārskata šajā lēmumā izklāstītos uzskaites noteikumus.

12. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Lēmuma 2. panta 2. punktā, 4. panta 7. punktā, 6. panta 9. punktā, 7. panta 6. punktā un 9. panta 4. punktā minētās pilnvaras ir deleģētas Komisijai uz nenoteiktu laiku no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā brīdī atsaukt var 2. panta 2. punktā, 4. panta 7. punktā, 6. panta 9. punktā, 7. panta 6. punktā un 9. panta 4. punktā minēto pilnvaru deleģējumu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģējumu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, vai arī vēlākā datumā, kas tajā norādīts. Tas neietekmē jau spēkā esošu deleģētu aktu spēkā esamību.
4. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
5. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar 2. panta 2. punktu, 4. panta 7. punktu, 6. panta 9. punktu, 7. panta 6. punktu un 9. panta 4. punktu, stājas spēkā tikai tad, ja ne Eiropas Parlaments, ne Padome 2 mēnešu laikā pēc minētā akta paziņošanas Eiropas Parlamentam un Padomei nav cēlušies iebildumus vai ja pirms minētā termiņa beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju, ka necels iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes ierosmes minēto termiņu pagarina par 2 mēnešiem.

13. pants

Šis lēmums stājas spēkā 2013. gada 1. janvārī.

14. pants

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 12.3.2012

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

3. PANTA 1. PUNKTĀ MINĒTIE UZSKAITES PERIODI

Uzskaites periods	Gadi
Pirmais uzskaites periods	No 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim

II PIELIKUMS

6. PANTĀ MINĒTIE DALĪBVALSTU REFERENCES LĪMEŅI

Dalībvalsts	Gg oglekļa dioksīda (CO ₂) ekvivalenta gadā
Austrija	-6516
Beļģija	-2499
Bulgārija	-7950
Kipra	-157
Čehija	-4686
Dānija	409
Igaunija	-2741
Somija	-20466
Francija	-67410
Vācija	-22418
Grieķija	-1830
Ungārija	-1000
Īrija	-142
Itālija	-22166
Latvija	-16302
Lietuva	-4552
Luksemburga	-418
Malta	-49
Nīderlande	-1425
Polija	-27133
Portugāle	-6830
Rumānija	-15793
Slovākija	-1084
Slovēnija	-3171
Spānija	-23100
Zviedrija	-41336
Apvienotā Karaliste	-8268

III PIELIKUMS

7. PANTĀ MINĒTĀ PIRMĀS KĀRTAS SADALĪŠANĀS FUNKCIJA UN APRITES CIKLA PUSES STANDARTA VĒRTĪBAS

Pirmās kārtas sadalīšanās funkcija, kas sākas ar $i = 1900$ un turpinās līdz pašreizējam gadam:

$$(A) \quad C(i+1) = e^{-k} \cdot C(i) + \left[\left(\frac{1 - e^{-k}}{k} \right) \right] \cdot Inflow(i) \quad \text{with} \quad C(1900) = 0.0$$

$$(B) \quad \Delta C(i) = C(i+1) - C(i),$$

kur:

i = gads,

$C(i)$ = oglekļa krāja nocirstas koksnes produktu krātuvē i gada sākumā, Gg C,

k = pirmās kārtas sadalīšanās konstante, norādīta vienībās gadam⁻¹ ($k = \ln(2)/HL$), kur HL ir nocirstas koksnes produktu aprites cikla puses vērtība gados),

$Inflow(i)$ = nocirstas koksnes produktu krātuvē ienākošā plūsma i gadā, Gg C gads⁻¹,

$\Delta C(i)$ = oglekļa krājas izmaiņas nocirstas koksnes produktu krātuvē i gadā, Gg C gads⁻¹.

Aprites cikla puses standarta vērtības (HL):

2 gadi papīram,

25 gadi koksnes plātnēm,

35 gadi zāģmateriāliem.

IV PIELIKUMS

PASĀKUMI, KURUS VAR IEKĻAUT LULUCF RĪCĪBAS PLĀNOS ATBILSTĪGI 10. PANTA 2. PUNKTA d) APAKŠPUNKTAM

- (a) Ar aramzemes apsaimniekošanu saistīti pasākumi, piemēram, ar mērķi:
- uzlabot agronomijas praksi, izvēloties labākas kultūraugu šķirnes,
 - paplašināt augsekā iekļautās platības un nepieļaut vai samazināt neaizņemtās papuves platības,
 - uzlabot barības vielu režīmu, augsnes apstrādes/atlieku apsaimniekošanas režīmu un ūdens režīmu,
 - stimulēt agromežsaimniecības pasākumus un zemes apauguma (izmantojuma) maiņas potenciālu;

- (b) ar ganību apsaimniekošanu un ganību uzlabošanu saistīti pasākumi, piemēram, ar mērķi:
- nepieļaut zālāju pārveidošanu aramzemē un vietējās veģetācijas atgriešanos aramzemē,
 - uzlabot ganību apsaimniekošanu, mainot noganīšanas intensitāti un laikus,
 - paaugstināt produktivitāti,
 - uzlabot barības vielu režīmu,
 - uzlabot kontrolētās dedzināšanas režīmu,
 - ieviest piemērotākas sugas un jo īpaši sugas ar dziļu sakņu sistēmu;
- (c) organisko lauksaimniecības augšņu, jo īpaši kūdrāju, apsaimniekošanas uzlabošanas pasākumi, piemēram, ar mērķi:
- radīt stimulus ilgtspējīgai kultūru audzēšanai mitrājos,
 - radīt stimulus adaptētai lauksaimniecības praksei, piemēram, minimālai augsnes apstrādei vai ekstensīvai saimniekošanai;
- (d) pasākumi ar mērķi nepieļaut nosusināšanu un radīt stimulus mitrāju atjaunošanai;
- (e) ar esošiem vai daļēji nosusinātiem muktājumiem saistīti pasākumi, piemēram, ar mērķi:
- nepieļaut turpmāku nosusināšanu,
 - radīt stimulus muktāju mitruma atjaunošanai,
 - nepieļaut purva ugunsgrēkus;
- (f) degradēto zemju atjaunošanas pasākumi;
- (g) ar mežsaimniecības darbībām saistīti pasākumi, piemēram, ar mērķi:
- nepieļaut atmežošanu,
 - veikt meža ieaudzēšanu un atjaunošanu,
 - saglabāt oglekļa krāju esošajos mežos,
 - veicināt ražošanu esošajos mežos,
 - palielināt nocirstas koksnes produktu krātuvi,
 - uzlabot meža apsaimniekošanu, arī optimizējot sugu sastāvu, kopšanu un retināšanu un augsnes aizsardzību;
- (h) pastiprināta aizsardzība pret dabiskiem traucējumiem, tādiem kā uguns, kaitēkļi un vētras.

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

- 1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums
- 1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā
- 1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība
- 1.4. Mērķi
- 1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums
- 1.6. Ilgums un finansiālā ietekme
- 1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

- 2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi
- 2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma
- 2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

- 3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas
- 3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem
 - 3.2.1. *Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums*
 - 3.2.2. *Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām*
 - 3.2.3. *Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām*
 - 3.2.4. *Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu*
 - 3.2.5. *Trešo personu dalība finansējumā*
- 3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Eiropas Parlamenta un Padomes lēmums par uzskaites noteikumiem un rīcības plāniem attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un piesaisti, kas rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību

1.2. Attiecīgās politikas jomas *ABM/ABB* struktūrā²³

VIDE UN KLIMATA POLITIKA [07]

1.3. Priekšlikuma/iniciatīvas būtība

- Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību**
- Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību**²⁴
- Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **esošas darbības pagarināšanu**
- Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz **darbību, kas pārveidota jaunā darbībā**

1.4. Mērķi

1.4.1. Komisijas daudzgadu stratēģiskie mērķi, kurus plānots sasniegt ar priekšlikumu/iniciatīvu

Priekšlikums ir saderīgs ar stratēģiju "Eiropa 2020", un tas izstrādāts, lai palīdzētu sasniegt Savienības mērķus emisiju samazināšanas jomā.

1.4.2. Konkrētie mērķi un attiecīgās *ABM/ABB* darbības

Konkrētais mērķis Nr.
ES politikas un tiesību aktu īstenošana klimata politikas jomā (*ABB* kods 07 12)
Attiecīgās *ABM/ABB* darbības
07 12 01 (ES politikas un tiesību aktu īstenošana klimata politikas jomā)

1.4.3. Paredzami rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz finansējuma saņēmējiem/mērķgrupām.

Priekšlikums izveido stabilu un saskaņotu tiesisko regulējumu, lai uzskaitītu siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas un piesaisti, kas Savienībā rodas darbībās, kuras saistītas ar zemes izmantošanu, zemes izmantošanas maiņu un mežsaimniecību (*LULUCF*), tādējādi paverot iespēju detalizēti novērtēt dalībvalstīs panākto progresu. Konkrētāk, priekšlikums:

- uzlabos klimata pārmaiņu mazināšanas centienu pamanāmību un nodrošinās stimulus šādiem centieniem, kas saistīti ar piesaistes veicināšanu un emisiju mazināšanu lauksaimniecībā un mežsaimniecībā un nocirstas koksnes produktu ražošanu nozarē;
- stiprinās saistību integritāti vides aspektā, nodrošinot emisiju un piesaistes pareizu atspoguļošanu, un nodrošinās ilgtspējīgu un klimatam labvēlīgu bioenerģijas ražošanu, papildinot pašreizējos politikas pasākumus, un

²³ *ABM* – budžeta vadība par darbības jomām; *ABB* – budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām.

²⁴ Kā paredzēts Finanšu regulas 49. panta 6. punkta attiecīgi a) un b) apakšpunktā.

- uzlabos ekonomisko efektivitāti, ar kādu tiecas sasniegt vērīgākus mērķus, ļaujot visām nozarēm dot savu ieguldījumu.

Rezultātu un ietekmes rādītāji

Norādīt priekšlikuma/iniciatīvas īstenošanas uzraudzībā izmantojamus rādītājus.

Priekšlikuma vispārējiem, konkrētajiem un darbības mērķiem atbilst šādi rādītāji:

- emisiju un piesaistes tendences;
- dalībvalstu pienākumu neizpildes gadījumu skaits, Komisijai laikus iesniegtie dalībvalstu *LULUCF* rīcības plāni un ziņojumi, dalībvalstis, kas laikus darījušas Komisijai zināmus noteiktos references līmeņus;
- dalībvalstu ziņojumu atbilstība priekšlikuma prasībām;
- Komisijai iesniegto dalībvalstu ziņojumu pilnīgums un kopējo uzskaites noteikumu piemērošanas pakāpe dalībvalstīs;
- datu un informācijas pieejamība priekšlikuma aptvertajās jomās.

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņa vai ilgtermiņa vajadzības

Šim priekšlikumam ir divējādi mērķi:

- nodrošināt stabilu un saskaņotu *LULUCF* sektora emisiju un piesaistes uzskaiti dalībvalstīs;
- radīt stimulus dalībvalstu klimata pārmaiņu mazināšanas centieniem ar *LULUCF* rīcības plānu izstrādi un īstenošanu.

1.5.2. ES iesaistīšanās pievienotā vērtība

Savienības līmenī veikta rīcība savas efektivitātes dēļ radītu skaidras priekšrocības salīdzinājumā ar dalībvalstu līmenī veiktu rīcību. Tā kā galvenās saistības klimata pārmaiņu jomā ir pieņemtas Savienības līmenī, arī attiecīgos uzskaites noteikumus ir lietderīgāk izstrādāt Savienības līmenī. Turklāt, lai pārvarētu apzinātās problēmas, tādas kā vajadzība pēc pareiziem un saskaņotiem uzskaites noteikumiem dažādām *LULUCF* darbībām, ir vajadzīga vienota pieeja visās dalībvalstīs, un to var nodrošināt tikai Savienības līmenī.

Šis tiesiskais regulējums nodrošinās reālu pievienoto vērtību, jo visās dalībvalstīs tiks piemērota kopēja un pareiza uzskaitē, tiks izstrādāti *LULUCF* rīcības plāni un tādējādi pavērta iespēja detalizētāk noteikt un novērtēt dalībvalstīs panākto progresu. Tas nodrošinās Savienības klimata politikas konsekveni, uzlabos Savienības klimata pārmaiņu saistību integritāti vides aspektā un paaugstinās Savienības klimata politikas ekonomisko efektivitāti.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

Priekšlikums izstrādāts, pamatojoties uz starptautiskā mērogā gūtu pieredzi, un tas paredzēts, lai novērstu nepilnības, kas piemīt saskaņā ar Kioto protokolu spēkā esošajiem uzskaites noteikumiem. Ir veikts sīks novērtējums, lai ierosinātu stabilu un saskaņotu uzskaites pamatsistēmu, kas piemērojama *LULUCF* sektoram.

1.5.4. Saderība un iespējamā sinerģija ar citiem attiecīgajiem instrumentiem

Priekšlikums ir saderīgs ar stratēģiju “Eiropa 2020” un tās pamatiniciatīvu “Resursu ziņā efektīva Eiropa”. Turklāt tas papildina Savienības pašreizējo klimata, enerģētikas un sociālo politiku.

Tas papildina arī laikposmam pēc 2013. gada izstrādāto kopējo lauksaimniecības politiku (KLP) saistībā ar “ekoloģisko komponentu” ieviešanu, un Savienības lauku attīstības politikas kontekstā varētu ievērojami pastiprināt stimulus oglekļa piesaistīšanai lauksaimniecībā un mežsaimniecībā. Saistīto oglekļa plūsmu pareiza uzskaitē uzlabotu šo KLP veikto politikas pasākumu pozitīvā devuma pamanāmību. Tādējādi *LULUCF* uzskaitē atbalstītu ilgtspējīgu bioenerģijas izmantošanu un nodrošinātu arī stabilu, skaidru un pamanāmu lauksaimniecībā un mežsaimniecībā panāktā progresa rādītāju. Ja *LULUCF* darbībām netiktu piemērota visaptveroša obligāta uzskaitē, dalībvalstu, lauksaimnieku un mežsaimnieku pūliņi, kas ieguldīti klimata pārmaiņu mazināšanas pakalpojumos, neatspoguļotos Savienības centienos sasniegt SEG samazinājuma mērķus.

1.6. Ilgums un finansiālā ietekme

Ierobežota ilguma priekšlikums/iniciatīva

Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.– [DD.MM.]GGGG.

Finansiālā ietekme: GGGG.– GGGG.

Beztermiņa priekšlikums/iniciatīva

Īstenošanu paredzēts uzsākt 2013. gada 1. janvārī atkarībā no legislatīvā procesa virzības.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi²⁵

Komisijas īstenota **centralizēta tieša pārvaldība**

Centralizēta netieša pārvaldība, izpildes uzdevumus deleģējot:

izpildaģentūrām

Kopienų izveidotām struktūrām²⁶

valstu publiskā sektora struktūrām vai struktūrām, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus

personām, kurām ir uzticēts veikt īpašas darbības saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu un kuras ir noteiktas attiecīgā pamataktā Finanšu regulas 49. panta nozīmē

Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

Decentralizēta pārvaldība kopā ar trešām valstīm

Pārvaldība kopā ar starptautiskām organizācijām (*precizēt*)

Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā „Piezīmes”.

Piezīmes

Dalībvalstis ir atbildīgas par šā priekšlikuma lielākās daļas īstenošanu. Komisija novērtēs informāciju, kas iekļauta dalībvalstu sniegtajos ziņojumos, un attiecīgā gadījumā izdos ieteikumus.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Uzraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt periodiskumu un nosacījumus.

Dalībvalstis *LULUCF* kontos katru gadu iekļaus informāciju un katra uzskaites perioda beigās atskaitīsies par *LULUCF* sektora emisijām un piesaisti atbilstīgi šim priekšlikumam.

²⁵ Skaidrojumus par pārvaldības veidiem un atsaucis uz Finanšu regulu skatīt *BudgWeb* tīmekļa vietnē: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

²⁶ Kā paredzēts Finanšu regulas 185. pantā.

Komisija, izmantojot tehnisko ekspertu palīdzību, novērtēs saskaņā ar šo priekšlikuma sagatavotos ziņojumus par katru uzskaites periodu.
Būs vajadzīgs pētījums, lai novērtētu šā lēmuma īstenošanu pārskatīšanas klauzulas kontekstā.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Apzinātie riski*

Tā kā šis ir lēmuma priekšlikums, īstenošanas riski ir nelieli, jo ierosinātie pienākumi balstās uz jau iedibinātiem starptautiskiem noteikumiem, kurus dalībvalstis piemēro attiecībā uz saistībām, ko tās uzņēmušas saskaņā ar Kioto protokolu.

2.2.2. *Paredzētās kontroles metodes*

Pasākumi iespējamu risku novēršanai ietvers: konstruktīvu dialogu un sadarbību ar dalībvalstīm, kontaktu uzturēšanu ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem, jo īpaši ar mērķi nodrošināt attiecīgo datu vajadzību apmierināšanu, sazināšanos ar ekspertiem, jo īpaši saistībā ar deleģēto aktu pieņemšanu, ārējās tehniskās kompetences izmantošanu attiecīgu novērtējumu veikšanai, pētījumu veikšanu, pārskatot tiesību aktu, un tematisku konferenču organizēšanu, ja vajadzīgs.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu apkarošanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas un aizsardzības pasākumus.

Ņemot vērā iesaistītās summas un iepirkuma veidu, šī iniciatīva nerada īpašus krāpšanas riskus. Komisija pārvaldīs un kontrolēs darbu, izmantojot visus parastos instrumentus, piemēram, CLIMA ĢD gada pārvaldības plānu.

Īpaši būtiski ir iekšējās kontroles standarti Nr. 2, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 15 un 16. Turklāt tiks pilnībā piemēroti principi, kas noteikti Padomes Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/202 ("Finanšu regula") un tās īstenošanas noteikumos.

Iepirkuma procedūras tiks regulētas ar vienotu CLIMA ĢD finanšu plūsmu: daļēji decentralizētu plūsmu, kuras galvenā pazīme ir tā, ka personas, kas nodarbojas ar finansējuma iniciēšanu un verificēšanu, ir hierarhiski neatkarīgas no pilnvarotajiem kredītrīkotājiem.

Arī Iekšējās kontroles komiteja (ENVAC) pārbaudīs līgumslēdzēja atlases procedūru un kredītrīkotāju pieņemto procedūru atbilstību Finanšu regulas noteikumiem un Īstenošanas noteikumiem, pamatojoties uz publiskā iepirkuma līgumu izlasi, kurā ietilpst pēc nejaušības principa atlasīts paraugs un uz risku balstīts paraugs.

Papildus šiem pasākumiem deleģēto aktu pieņemšanas vajadzībām tiks nodrošināts tas, ka personas, ar kurām apspriedīsies kā ar ekspertiem, būs neatkarīgas un pienācīgi kvalificētas.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS PAREDZAMĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta izdevumu pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas
-------------------	------------------	----------------	----------

shēmas izdevumu kategorija	Numurs [Izdevumu kategorija.....]	Dif./nedif. (27)	no EBTA valstīm ²⁸	no kandidātvalstīm ²⁹	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. a panta 1. punkta aa) apakšpunkta nozīmē
5	07 01 02 11 Citi pārvaldības izdevumi politikas jomas "Vide un klimata politika" atbalstam	Nedif.	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

• No jauna veidojamās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Numurs [Izdevumu kategorija.....]	Dif./nedif.	no EBTA valstīm	no kandidātvalstīm	no trešām valstīm	Finanšu regulas 18. a panta 1. punkta aa) apakšpunkta nozīmē
[...]	[XX.YY.YY.YY.] [...]	[...]	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ	JĀ/NĒ

²⁷ Dif. – diferencētās apropriācijas, nedif. – nediferencētās apropriācijas.

²⁸ EBTA – Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija. .

²⁹ Kandidātvalstis un, attiecīgā gadījumā, potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

3.2. Paredzamā ietekme uz izdevumiem

3.2.1. Paredzamās ietekmes uz izdevumiem kopsavilkums

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

Daudzgažu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	Numurs	2. kategorija
--	---------------	---------------

CLIMA ĢD			N gads ³⁰	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	N+4 gads	N+5 gads	N+6 gads	KOPĀ
• Darbības apropriācijas										
Budžeta pozīcijas numurs	Saistības	(1)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Maksājumi	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-
Budžeta pozīcijas numurs	Saistības	(1a)	-	-	-	-	-	-	-	-
	Maksājumi	(2a)	-	-	-	-	-	-	-	-
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ³¹										
Budžeta pozīcijas numurs 07 01 04 05 (un turpmākās pozīcijas)		(3)	0.100	-	-	0.600	-	-	0.600	1.300
KOPĀ – CLIMA ĢD apropriācijas	Saistības	=1+1a +3	0.100	-	-	0.600	-	-	0.600	1.300
	Maksājumi	=2+2a +3	0.100	-	-	0.600	-	-	0.600	1.300

³⁰ N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu.

³¹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

• KOPĀ – Darbības apropriācijas	Saistības	(4)								
	Maksājumi	(5)								
• KOPĀ – Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0.100	-	-	0.600	-	-	0.600	1.300
KOPĀ – daudzgadu finanšu shēmas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas (pamatsumma)	Saistības	=4+ 6	0.100	-	-	0.600	-	-	0.600	1.300
	Maksājumi	=5+ 6	0.100	-	-	0.600	-	-	0.600	1.300

Gadījumā, ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairākas izdevumu kategorijas

• KOPĀ – Darbības apropriācijas	Saistības	(4)								
	Maksājumi	(5)								
• KOPĀ – Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)	0.100			0.600			0.600	1.300
KOPĀ – daudzgadu finanšu shēmas 1.–4. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas (Pamatsumma)	Saistības	=4+ 6	0.100			0.600			0.600	1.300
	Maksājumi	=5+ 6	0.100			0.600			0.600	1.300

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija:	5	“Administratīvie izdevumi”
--	----------	----------------------------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	N+4 gads	N+5 gads	N+6 gads	KOPĀ
CLIMA ĢD								

• Cilvēkresursi		0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.889
• Pārējie administratīvie izdevumi		0.348	0.348	0.348	0.348	0.348	0.348	0.348	2.433
KOPĀ CLIMA ĢD	Apropriācijas	0.475	0.457	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	3.322

KOPĀ – daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa = maksājumu summa)	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	3.322
--	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

		N gads ³²	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	N+4 gads	N+5 gads	N+6 gads	KOPĀ
KOPĀ – daudzgadu finanšu shēmas 1.–5. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	0.575	0.475	0.475	1.075	0.475	0.475	1.075	4.622
	Maksājumi	0.575	0.475	0.475	1.075	0.475	0.475	1.075	4.622

³² N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu. Paredzams, ka priekšlikums stāsies spēkā 2013. gadā atkarībā no likumdošanas procesa virzības.

3.2.2. Paredzamā ietekme uz darbības apropriācijām

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz darbības apropriāciju izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz darbības apropriāciju izmantošanu šādā veidā.

Saistību apropriācijas miljonus EUR (3 zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un rezultātus	↓	Rezultāta veids ³³	Rezultāta vidējās izmaksas	N gads		N+1 gads		N+2 gads		N+3 gads		N+4 gads		N+5 gads		N+6 gads		KOPĀ	
				REZULTĀTI															
				Rezultātu daudzums	Izmaksas	Rezultātu daudzums	Izmaksas	Rezultātu daudzums	Izmaksas	Rezultātu daudzums	Izmaksas	Rezultātu daudzums	Izmaksas	Rezultātu daudzums	Izmaksas	Rezultātu daudzums	Izmaksas	Rezultātu daudzums	Izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS: ES politikas un tiesību aktu īstenošana klimata politikas jomā (ABB kods 07 12)																			
- Rezultāts	Novērtējums	0.004	27	0.100					27	0.100					27	0.100	81	0.300	
- Rezultāts	Pētījums	0.500												1	0.500	1	0.500		
- Rezultāts	Pārskatīšana	0.500						1	0.500							1	0.500		
Starpsumma – 1. konkrētais mērķis			27	0.100	0	-	0	-	28	0.600	0	-	0	-	28	0.600	83	1.300	
KOPĒJĀS IZMAKSAS			0	0.100	0	-	0	-	0	0.600	0	-	0	-	0	0.600	0	1.300	

3.2.3. Paredzamā ietekme uz administratīvajām apropriācijām

3.2.3.1. Kopsavilkums

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz administratīvo apropriāciju izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz administratīvo apropriāciju izmantošanu šādā veidā:

Miljonos EUR (3 zīmes aiz komata)

	N gads ³⁴	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	N+4 gads	N+5 gads	N+6 gads	KOPĀ
--	----------------------	----------	----------	----------	----------	----------	----------	------

Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJA	N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	N+4 gads	N+5 gads	N+6 gads	
Cilvēkresursi (1 AD FTE jau strādā CLIMA ĢD)	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.889
Pārējie administratīvie izdevumi								
- 07 01 02 11 01 Komandējumi (5 gadā; EUR 00015 milj. vienam komandējumam)	0.0075	0.0075	0.0075	0.0075	0.0075	0.0075	0.0075	0.053
- 07 01 02 11 02 Konferences (2 gadā; 150 dalībnieki; EUR 0035 milj. vienai konferencēi)	0.270	0.270	0.270	0.270	0.270	0.270	0.270	1.890
- 07 01 02 11 02 Sanāksmes (2 gadā; ne vairāk kā 168 eksperti (28*6); 1 diena; EUR 0 135 milj. vienai sanāksei)	0.348	0.348	0.348	0.348	0.348	0.348	0.348	2.433
<i>STARPSUMMA</i>								
Starpsumma – Daudz gadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	3.322

³⁴ N gads ir gads, kurā sāk īstenot priekšlikumu/iniciatīvu. Paredzams, ka priekšlikums stāsies spēkā 2013. gadā atkarībā no likumdošanas procesa virzības.

KATEGORIJA								
------------	--	--	--	--	--	--	--	--

Ārpus daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS ³⁵								
Cilvēkresursi								
Citi administratīvie izdevumi								
Starpsumma – Ārpus daudzgadu finanšu shēmas 5. IZDEVUMU KATEGORIJAS								

KOPĀ	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	0.475	3.322
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

3.2.4. Paredzamās cilvēkresursu vajadzības

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz cilvēkresursu izmantošanu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz cilvēkresursu izmantošanu šādā veidā.

Paredzamais apjoms izsakāms veselos skaitļos (vai maksimāli ar vienu zīmi aiz komata)

	N gads	N+1 gads	N+2 gads	N+3 gads	N+4 gads	N+5 gads	N+6 gads
• Štatu sarakstā ietvertās amata vietas (ierēdņi un pagaidu darbinieki)							
07 01 01 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127
XX 01 01 02 (Delegācijas)							
XX 01 05 01 (Netiešā pētniecība)							
10 01 05 01 (Tiešā pētniecība)							
• Ārštata darbinieki (izsakot ar pilnslodzes ekvivalentu – FTE)³⁶							
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)							
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA un SNE delegācijās)							
XX 01 04 yy ³⁷	- Galvenā mītne ³⁸						

³⁵ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās „BA” pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

³⁶ CA – līgumdarbinieki, INT – pagaidu darbinieki, JED – jaunākie eksperti delegācijās, LA – vietējie darbinieki, SNE – valstu norīkotie eksperti.

	- Delegācijas							
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE – netiešā pētniecība)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – tiešā pētniecība)								
Citas budžeta pozīcijas (precizēt)								
KOPĀ		0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127	0.127

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Cilvēkresursu vajadzības tiks nodrošinātas, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ģenerāldirektorātā, vajadzības gadījumā izmantojot vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Veic atbilstošas darbības, lai izpildītu dažādus Komisijas uzdevumus (piemēram, izvērtē dalībvalstu ziņojumus, veic analīzes, uzrauga īstenošanu utt.).
Ārštata darbinieki	

3.2.5. Saderība ar kārtējo daudzgadu finanšu shēmu

- Priekšlikums/iniciatīva atbilst kārtējai daudzgadu finanšu shēmai
- Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpārplāno attiecīgā izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā
- Pieņemot priekšlikumu/iniciatīvu, jāpiemēro elastības instruments vai jāpārskata daudzgadu finanšu shēma³⁹

3.2.6. Trešo personu iemaksas

- Priekšlikums/iniciatīva neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- Priekšlikums/iniciatīva paredz šādu līdzfinansējumu:

3.3. Paredzamā ietekme uz ieņēmumiem

- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus
- Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - pašu resursus
 - dažādus ieņēmumus

³⁷ Saskaņā ar robežlielumiem attiecībā uz ārštata darbiniekiem, ko finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām "BA" pozīcijām).

³⁸ Galvenokārt struktūrfondi, Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Zivsaimniecības fonds (EZF).

³⁹ Skatīt Iestāžu nolīguma 19. un 24. punktu.